

ROZBOR ČINNOSTI GALÉRIE MILOŠA ALEXANDRA BAZOVSKÉHO V TRENČÍNE

ZA ROK 2023

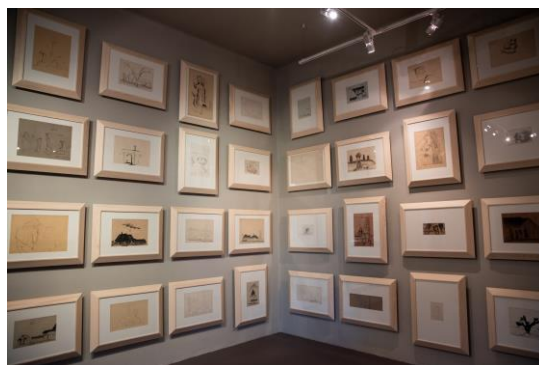

ÚVOD

Hlavnými oblasťami činnosti Galérie Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne, v zmysle jej zriaďovacej listiny a plánu

činnosť na rok 2023, je výstavná, vedecko-výskumná, zbierkotvorná a kultúrno-vzdelávacia činnosť.

Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne v roku 2023 usporiadala spolu **dvadsaťpäť výstav** – z toho v sídle galérie osemnásť a sedem v inej kultúrnej inštitúcii. Najúspešnejší výstavný projekt za rok boli výstavy Marko Vrzgula – Hladiny Ukrajiny a Richard Müller – Okamihy, ktoré videlo 4 002 návštevníkov.

Návštevnosť galérie dosiahla v roku 2023 – **10 826 návštevníkov**.

V rámci úspešného projektu **Modernizácia Galérie Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne** sme vynovili galériu. Vďaka finančnej podpore z Operačného programu: Integrovaný regionálny operačný program (ďalej len „IROP“) 7. REACT-EÚ Investičná priorita: 7.1 - Podpora nápravy dôsledkov krízy v kontexte pandémie COVID-19 a príprava zelenej, digitálnej a odolnej obnovy hospodárstva, 7.7: Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií sme úspešne zrealizovali ambiciózny projekt modernizácie galérie. Jedným z hlavných cieľov nášho úsilia bolo zlepšenie celkového prostredia pre návštevníkov galérie. V rámci investícií z IROP sme rekonštruovali sociálne zariadenia, čo prispieva k pohodliu a komfortu návštevníkov. Súčasne sme vymenili a zmodernizovali klimatizačné jednotky v rôznych častiach galérie, zabezpečujúce optimálne podmienky pre zachovanie umeleckých diel a komfort návštevníkov. Ateliér Majstra Galerka bol predmetom komplexnej rekonštrukcie. Týmto krokom sme nielenže vytvorili nový, moderný priestor pre kreatívne výtvarné dielne, ale aj zakúpili ďalšie vybavenie, ako sú maliarske stojany a grafický lis, aby sme podporili účastníkov výtvarných dielní v ich tvorivom procese.

Technické vylepšenia, vrátane fotoaparátu, objektívu, počítača, notebooku, tlačiarne A4 a A3, tabletu s cieľom zabezpečiť vysokú kvalitu programov a výstupov z galérie. Bezpečnosť návštevníkov bola prioritou, a preto sme zakúpili germicídne žiariče, ktoré účinne dezinfikujú vzduch a zvyšujú hygienické normy v galérii. K tomu sme pridali investíciu do bezbariérového prístupu nákupom schodolezu, čím sme zabezpečili, že aj návštevníci s hendikepom môžu bezpečne a pohodlne objavovať kultúrne bohatstvo našej galérie. Veríme, že tieto kroky nás neustále posúvajú smerom k vytvoreniu priaznivého a inkluzívneho prostredia pre všetkých návštevníkov.

Mgr. art. Barbora Petříková
riaditeľka galérie

2. BUDOVANIE ZBIERKOVÉHO FONDU, EVIDENCIA A OCHRANA ZBIEROK

a) celkový stav zbierkového fondu k 31.12.2023 je nasledovný:

4972 ks zbierkových predmetov v sume **1,155.990,80 €**
z toho:

obrazov	1702	kusov v cene	638.378,10 €
plastík	342	kusov v cene	387.684,48 €
grafík	1426	kusov v cene	72.945,26 €

kresieb	1277	kusov v cene	37.877,60 €
fotografií	225	kusov v cene	19.105,36 €

Správu predmetov kultúrnej hodnoty upravuje Zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách v znení neskorších predpisov a Výnos MK SR č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty.

V zmysle právnych predpisov je galéria povinná nadobúdať zbierkové predmety v súlade so zameraním a špecializáciou stanovenou v zriaďovacej listine. Nadobúdanie je cieľavedomý a systematický proces získavania predmetov kultúrnej hodnoty.

Odbornej evidencii podliehajú všetky získané zbierkové predmety. Po nadobudnutí zbierkového predmetu sa vykoná evidencia chronologická - prvostupňová a následne katalogizácia - druhostupňová.

V roku 2023 galéria získala grant FPU na preventívne konzervovanie a ošetrovanie 105 kusov kresieb zo zbierkového fondu galérie (104 kresieb M. A. Bazovského, 1 kresba R. Uhera).

Základnými odbornými činnosťami galérie sú predovšetkým bezpečnosť a odborná ochrana zbierkových predmetov a sprístupňovanie zbierkových predmetov verejnosti formou výstav, na účely vzdelávania a estetického zážitku špecifickými prostriedkami galerijnej komunikácie.

K 31. 12. 2023 sú všetky zbierkové predmety opatrené prvostupňovou evidenciou, pričom druhostupňová evidencia sa dopĺňa priebežne.

Prioritnou úlohou odborno-metodickej činnosti je projekt CEDVU. Všetky zbierkové predmety sú opatrené fotografickým záznamom.

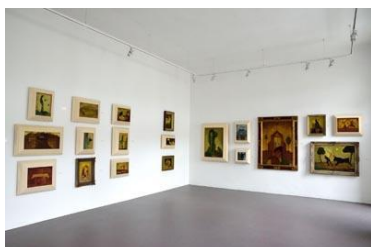
b) V roku 2023 galéria získala do svojho zbierkového fondu 15 kusov zbierkových predmetov (z toho 14 diel darom, 1 kresba od M. A. Bazovského bola zakúpená z našich finančných zdrojov) v celkovej nadobúdacej hodnote 17.600€.

Zbierkové predmety (obrazy a plastiky) sú uložené vo vyhradených uzatvorených priestoroch galérie. Grafiky, kresby a fotografie sú uložené v uzamykateľných špeciálnych kovových skrinách, ktoré zabezpečujú ich maximálnu ochranu a nachádzajú sa v samostatnom depozitári na to určenom.

Ochrana zbierkových predmetov v jednotlivých depozitároch je zabezpečená poplachovým systémom proti narušeniu a systémom elektrickej požiarnej signalizácie.

EXPOZIČNÁ ČINNOSŤ

STÁLA EXPOZÍCIA: MILOŠ ALEXANDER BAZOVSKÝ

V roku 2019 si galéria pripomenula 50. výročie založenia a zároveň 120. výročie narodenia veľkého umelca Slovenska - Miloša Alexandra Bazovského. Maliara, ktorý svojou odvahou, svojráznym štýlom a originálnym pohľadom na umenie prispel k formovaniu slovenskej modernej kultúry.

Práve tieto atribúty sme sa v danom roku rozhodli akcentovať prostredníctvom inovovanej stálej expozície, ktorá prezentuje tvorbu Bazovského v súčasnom duchu. Jej cieľom je vytvorenie čistého priestoru s maximalizujúcim efektom vyznenia jednotlivých diel, ktoré sú nositeľmi Bazovského názorov a rôznych signifikantných typológií.

Účinkom jednotlivých koexistujúcich faktorov sa vytvára reprezentatívne prostredie, predstavujúce nielen najpodstatnejšie diela autora, ale aj jeho názorový a duchovný vývoj.

Prvá expozícia Bazovského bola verejnosti sprístupnená v roku 1979, čiže pred 45 rokmi, ešte v pôvodnom sídle galérie, na Mierovom námestí. Po presťahovaní do novej budovy bola čiastočne obnovená a prispôbená novým priestorovým možnostiam. Počas novodobej histórie bola niekoľkokrát zmenená a inovovaná v kurátorskej koncepcii PhDr. Kláry Kubíkovej, PhDr. Danice Lovíškovej a PhDr. Aleny Hejlovej. Až v roku 2019 však expozícia kompletne zmenila svoju tvár. Jej hlavným zámerom je prezentovať Bazovského tvorbu súčasným jazykom, ktorý spája moderné s tradičným a necháva vyznieť Bazovského dominantné črty do dokonalosti. Autorom dizajnu expozície je doc. Mgr. art. Marcel Benčík, ArtD.

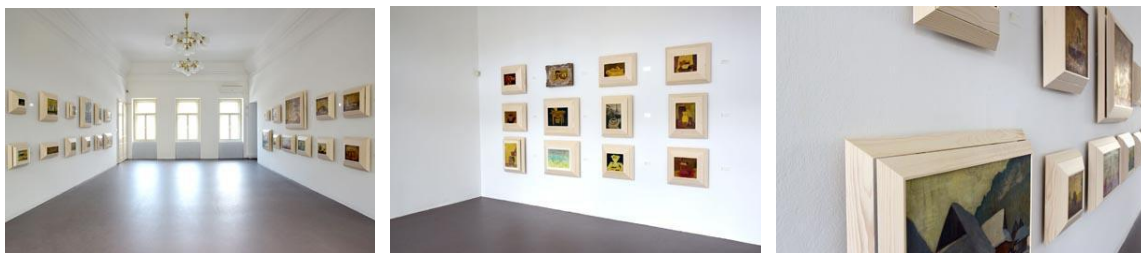
Nová stála expozícia sa stala akýmsi „nárazníkom medzi atmosférou a naliehavosťou diel a súčasnosťou“, samostatným umeleckým dielom, tvoreným napätím, zároveň i harmonickým súzvukom medzi minulosťou a prítomnosťou, konzervatívnosťou a modernosťou, meditativnosťou a uponáhľaným spôsobom života. Stala sa otvoreným nástrojom na komunikáciu s divákom a návštevníkom, prostredníctvom ktorej je schopná interpretovať súčasným jazykom Bazovského dielo. Nový koncept stálej expozície je postavený na postupne sa obmieňajúcich tematických kompozíciách diel, ktorých cieľom je návštevníkom ponúknuť neustále nový vizuálny zážitok a vedomosti. Variovanie stálej expozície umožňuje neustálu prácu s ňou, hľadanie nových možností ako prezentovať a študovať dielo nielen Bazovského. Priestor tu dostáva aj možnosť konfrontácie s inými umelcami a dielami. Samotný spôsob inštalácie tak umožňuje vo svojej variabilite nové kurátorské prístupy, prostredníctvom ktorých sa umelecký príbeh autora neustále dotvára a prihovára verejnosti.

Momentálne je v expozícii prezentovaných 54 diel v rôznych datovaniach a technikách, z ktorých 47 bolo nanovo adjustovaných a prerámovaných. Expozícia je rozdelená na celkovo 4 samostatné kompozičné celky, v rámci ktorých sú verejnosti predstavené najzákladnejšie tematické okruhy, ktorým sa Bazovský venoval priebežne počas celého svojho života. Jednotlivé diela sú tak súčasťou mozaiky rôznych tvorivých období umelca a približujú vývojové koloristické, technologické i kompozičné smerovania autora vo viacerých výtvarných technikách. Prvou a široko zastúpenou témou je krajina z rôznych oblastí Slovenska - bezprostredná, divoká i dôstojná, prechádzajúca do vidieckej krajiny so zásahom človeka vo forme rurálnej architektúry, siluet kostolíkov, so štafážou pracujúceho človeka. Počas druhej svetovej vojny a v obdobiach zdravotného vypätia svoju pozornosť obracal na komorné interiérové zátišia (kytice kvetov, kompozície s ovocím...) a statické exteriérové kompozície s pre neho typickými symbolickými motívami (lastovička, holubica, širák, osamotené stromy...). Poslednú kompozíciu, nachádzajúcu sa na hlavnej stene expozície, tvorí výber diel, kde sú všetky jednotlivé témy spojené do svojbytného celku - sú to zobrazenia ľudí v typicky slovenskom prostredí, pracujúcich či oddychujúcich, ktoré reprezentujú slovenské umenie v originálnom avantgardnom duchu, typickom pre Bazovského.

Jedinečnosť i sofistikovanosť novej stálej expozície je definovaná vymedzením priestoru akcentovaním podlahy v dizajne celoplošného mramoru, s prejasnením žiarivou červenou, jednotným systémom inštalácie a dvojitém rámom, ktorý svojím jednoduchým geometrickým tvaroslovím a priznanou prirodzenou materialitou dreva vyzdvihuje práve farebnú a štýlovú autentickosť a atmosféru umelcovho diela. Vrchná, pohyblivá časť rámu umožňuje dielam viac vystúpiť do priestoru a vyzdvihnúť konkrétne obrazy.

Sedem diel, ktoré v rámci expozície predstavujeme, sú prezentované v originálnych pôvodných rámoch, do ktorých si dal autor sám diela zarámovať. Ostatné diela boli počas existencie galérie adjustované do nevhodných, častokrát i nekvalitných, či poškodených rámov zo sedemdesiatych až deväťdesiatych rokov, ktoré potláčali samotnú maľbu do úzadia. Z toho dôvodu bolo nutnou súčasťou nového dizajnu expozície vyriešiť otázku rámovania a prisúdiť mu jednoznačnú identifikačnú a zjednocujúcu funkciu.

Novým konceptom expozície chceme Bazovského diela, ktoré sú perlou slovenského umenia, predstaviť novým, moderným, odvážnym spôsobom. Jej zámerom je prostredníctvom inovovaného nekonzervatívneho dizajnu vyjadriť originálnu osobnosť, postoje a názory tohto výnimočného umelca.

Stála expozícia Miloša Alexandra Bazovského – Kabinet kresby

Pri príležitosti 50. výročia založenia Galérie Miloša Alexandra Bazovského v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja prešla stála expozícia maliara, po ktorom inštitúcia nesie svoje meno, kompletnou rekonštrukciou. Ten svojou odvahou, svojráznym štýlom a originálnym pohľadom na umenie prispel k formovaniu modernej slovenskej kultúry. Architektom a autorom dizajnu je Marcel Benčík, kurátorkou expozície Radka Nedomová. Viditeľná zmena sa odrazila nielen na celkovom priestore stálej expozície, ale aj v prerámaní časti diel do originálnych, nových rámov. Priestorový dizajn stálej expozície sa dočkal i profesionálneho uznania medzinárodnej poroty v rámci súťaže Národná cena za dizajn v roku 2020. Národná cena za dizajn je prestížne ocenenie, ktoré od roku 1993 udeľuje Slovenské centrum dizajnu. Z prihlásených 469 kandidátov sa stála expozícia Bazovského dostala do úzkeho výberu 51 nominovaných, vo svojej kategórii Priestor ako jeden zo štyroch nominovaných projektov.

V roku 2020 boli dva hlavné priestory expozície s finančnou podporou Fondu na podporu umenia doplnené vytvorením samostatného Kabinetu kresby – najmenšieho priestoru, v ktorom bola zo začiatku improvizovaná komorná kinosála s premietaním filmov o M. A. Bazovskom. Do priestoru bolo inštalovaných najskôr prvých 20 diel v médiu kresby ceruzou, rudkou, či tušom na papierovom podklade, ktoré sú prezentované na jednej stene v pravidelnom rastri 4 x 5. Postupne boli doplnené diela v rovnakých technikách na stene uprostred, v rastri 4 x 4 a na tretej strane v rastri 4 x 3. Vďaka tomuto rozloženiu získala miestnosť charakter obrazárne (tzv. Kunstammer), s celkovým počtom kresieb 48. Priestor bol predtým vymaľovaný farbou v odtieni sivej, čo podčiarkuje vizuálnu atraktivitu a jednoduchú lineárnosť Bazovského kresieb. Z hľadiska jednoduchej štylizácie a jasného rukopisu v kresbe, boli vytvorené rozmerovo rovnaké, tvarovo jednoduchšie rámy využívajúce prirodzenú materialitu dreva, s adjustovaním kresieb vo veľkostne prispôbených paspartách, chránených antireflexným sklom.

Galéria okrem malieb disponuje takmer 800 dielami M. A. Bazovského na papieri, ktoré nie sú väčšinou rámované alebo sú v starých, lištových rámoch zo 70-tych rokov. Priestor expozície je značne limitovaný a nedokáže obsiahnuť väčší počet diel. Z týchto dôvodov nebola doteraz možná ich adekvátna prezentácia, no vďaka pravidelnému rastrovaniu priestoru je možné rôzne variovanie súborov diel podľa motívu, štýlu či datovania. Aktuálne, vzhľadom na ostatné kompozičné súbory, je preferovaný výber diel podľa motívu (krajina, zátiašie či zobrazenie ľudí). V budúcnosti bude možné kompozície rôzne meniť s prípadným doplnením ďalších dôležitých diel. Tým pádom bude nielen expozícia kresieb živá a premenlivá.

STÁLA EXPOZÍCIA: VÝTVARNÉ UMENIE TRENČIANSKEHO REGIÓNU

Expozičný súbor tvoria diela výtvarníkov staršej generačnej vrstvy pôsobiacich v minulosti v trenčianskom regióne. Vo vystavenej kolekcii diel sú práce známych maliarov, medzi inými i Arthura Lieszkovského, Hermana Kasriela, Štefana Straku, Teodora Moussona, Viktora Belányiho, Dezidera Udvaryho, Jozefa Holoubka, Huga Grossa, Ireny Slavinskej, Ľudovíta Bránskeho, Jána Šandoru, Ladislava Zdvíhala. Osobitné postavenie v expozičnom súbore má maliarske dielo rodáka z trenčianskej župy Ladislava Medňanského.

STÁLA EXPOZÍCIA: SLOVENSKÉ SOCHÁRSTVO 20. STOROČIA

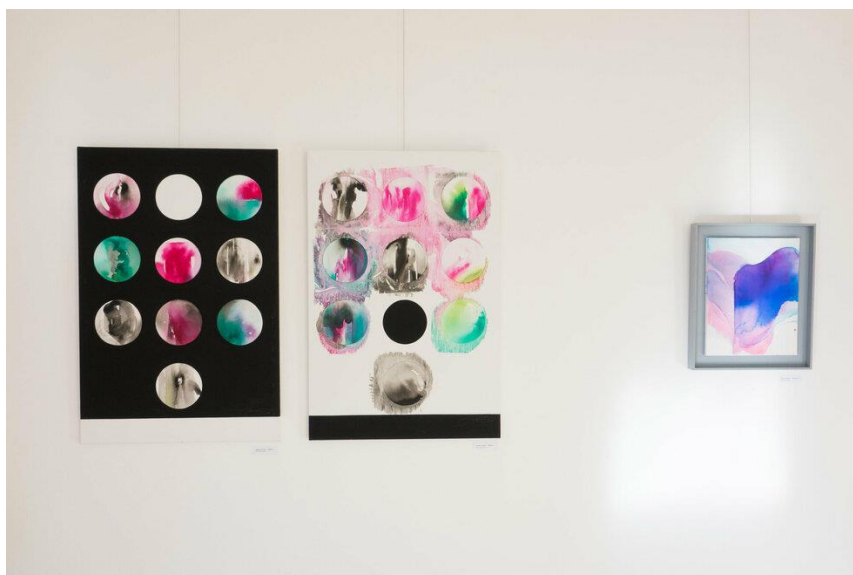

Najmladšia zo stálych expozícií trenčianskej galérie vznikla v roku 2014, odvtedy prešla niekoľkými obmenami a aktualizáciami. Obsahuje prierez tvorbou slovenských sochárov 20. storočia, s jemným presahom do 21. storočia. Galérii sa za obdobie svojej činnosti podarilo získať do svojho zbierkového fondu diela najvýznamnejších osobností moderného slovenského sochárstva. Návštevníci tu nájdu diela Rudolfa Uhera, Jozefa Kostku, Andreja Rudavského, Vladimíra Kompánka, Jozefa Jankoviča, Paľa Tótha, ale i mladšej generácie, Martina Lettricha alebo Dominika Mončeka. Stála expozícia je nainštalovaná vo výstavnom priestore v suteréne.

VÝSTAVNÁ ČINNOSŤ

Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne sa prostredníctvom realizovaných výstav usiluje sprístupniť výtvarné umenie čo najširšiemu spektru návštevníkov. Všetky výstavy, ktoré galéria pripravuje, či už vo svojich priestoroch alebo v iných kultúrnych inštitúciách, majú svoj kredit kvality a odbornosti. Na ich príprave sa podieľajú nielen interní zamestnanci galérie, ale aj pozvaní odborníci z iných inštitúcií.

Dagmar Jahodová, Jan Pospíšil, Miroslav Malina a Kamil Mikel

9. február – 15. apríl 2023

autorská koncepcia: Ela Porubánová

celková návštevnosť výstavy: 2 308 návštevníkov

Výstava v Galérii Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne predstavila odbornej i laickej verejnosti diela štyroch umelcov, ktorí sú spätí s prostredím Uherského Hradišťa a tunajšou Strednou umelecko-priemyselnou školou, založenou v roku 1939 Janom Antonínom Baťom. Vystavujúci umelci – Dagmar Jahodová, Jan Pospíšil, Miroslav Malina a Kamil Mikel na tejto poprednej vzdelávacej inštitúcii študovali a dnes tu pôsobia ako odborní pedagógovia. Jan Pospíšil na „UMPRUMKE“, ako tejto školy radi hovoria, navyše dvadsaťsedem rokov zastával funkciu riaditeľa. Stredná umeleckopriemyselná škola v Uherskom Hradišti v súčasnosti ponúka celkom deväť vzdelávacích oborov z oblasti voľného i užitého umenia a radí sa medzi najlepšie hodnotené inštitúcie svojho druhu v Českej republike. Výstava v GMAB však autorov nepredstavila ako učiteľov, ale ako praktikuujúcich umelcov. Inštalovaná kolekcia nemala jednotnú tému a rešpektovala a preferovala individuálnu tvorivú orientáciu autorov v súvislosti s mnohotvárnymi podobami súčasného maliarstva i grafiky. Vďaka tomu bolo možno sledovať v súbore vystavených diel širokú škálu tém a prístupov, oscilujúcich od expresívneho prejavu až k lyrickej či geometrickej abstrakcii. Expozícia si v neposlednom rade naďalej pokladala otázku, do akej miery sú klasické obory nosnými prostriedkami autentickej výpovede a aký majú tieto média zmysel v sociálne, spoločensky i umelecky diferencovanom kontexte dneška.

MALIAR PETER MATEJKA (1913 – 1972) v rozsiahlej súkromnej zbierke Kamila Benetina

9. február – 15. apríl 2023

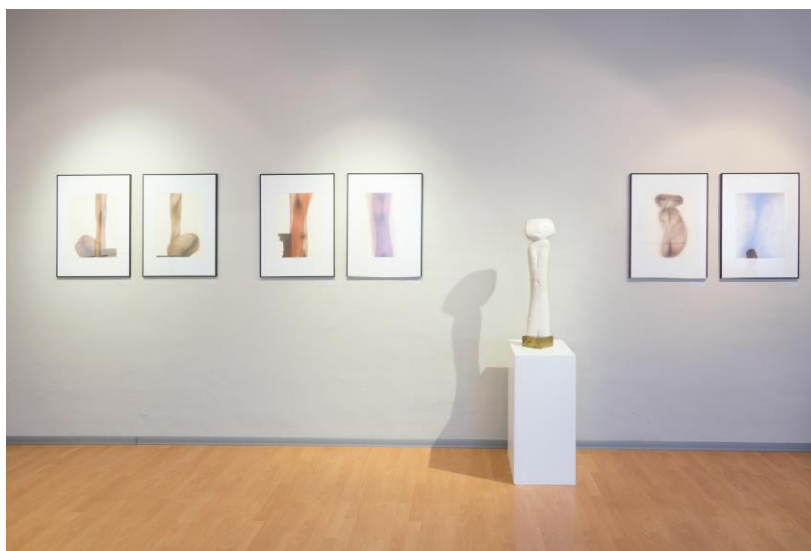
autorská koncepcia: Ela Porubánová

celková návštevnosť výstavy: 2 308 návštevníkov

V čase od 9. februára do 15. apríla 2023 GMAB v Trenčíne vo svojich výstavných priestoroch predstavila vzácnu súkromnú zbierku malieb a kresieb významného maliara a novomestského rodáka, Petra Matejku (1913 – 1972). Výstava sa uskutočnila v čase, keď sme si v roku 2022 a v roku 2023 pripomenuli dôležité životné jubileá umelca – 50. výročie úmrtia a 110. výročie narodenia. Aj pre spomenuté okolnosti bola zbierka trenčianskej verejnosti predstavená po viac ako 20-ročnom vášnivom zberateľskom úsilí jej majiteľa, novomestského rodáka Kamila Benetina, ktorý vždy mal a dodnes má k Novému Mestu nad Váhom blízky vzťah (v minulom roku ju verejnosť mala možnosť navštíviť aj v Novom Meste nad Váhom práve v Galérii Petra Matejku). Ide o živú a naďalej aktívne dopĺňanú zbierku Matejkových

diel, ktorá sa jej majiteľovi neustále rozrastá. Rozsah, kvalitu a hodnotu Benetinovej zbierky možno porovnávať so zbierkami našich dvoch najvýznamnejších slovenských galérií, ktoré vlastní Matejkove diela. Či už ide o Slovenskú národnú galériu v Bratislave alebo Galériu mesta Bratislavy. Matejkove vzácne maľby a kresby, ktoré Kamil Benet in dlhé desaťročia s vášňou trpezlivo vyhľadáva, boli v Trenčíne v takejto komplexnej podobe súkromnej zbierky predstavené po prvýkrát. Zasadené do výrazne zdobených, často pôvodných originálnych rámov sa diela nepochybne stali vzácnou príležitosťou opäť vidieť pozoruhodnú, aj keď v tejto podobe na dlhé roky ukrytú tvorbu významného predstaviteľa slovenskej výtvarnej moderny na Slovensku z polovice 20. storočia, maliara Petra Matejku.

Homage à Jozef Fizel básnik tichej vznešenosti

9. február – 15. apríl 2023

autorská koncepcia: Ela Porubánová

celková návštevnosť výstavy: 2 308 návštevníkov

GMAB v Trenčíne pripravila zo svojich zbierok v čase 9.2. – 15.4. 2023 výstavu významného trenčianskeho sochára pri príležitosti jeho nedožitého 90. výročia narodenia a zároveň 25. výročia úmrtia.

Aj keď mal Jozef Fizel (21.5.1932 – 23.8.1998) počas svojho života len 2 autorské výstavy, patrí k najosobitejším slovenským sochárom. Svojou monumentálnou i komornou tvorbou sa zásadnou mierou podieľal na formovaní slovenského sochárstva 2. polovice 20. storočia. Kým jeho diela zo šesťdesiatych rokov z tepanej medi sú tvarovo expresívne a dramatické, neskôr sa jeho tvorba stala tvarovo kompaktnou a primárne postavenie získal kameň. Najčastejšie v mramore vytvoril predimenzované ženské torzá, len s jemnými a citlivými umeleckými zásahmi. Sú v nich zakódované všetky autorove smútky, pochybnosti i sny. Ide o výnimočné diela, subtilné, krehké až bezbranné. Súčasťou výstavy boli aj kresby, raz jemné, na dvojrozmernom formáte definujúce následné sochárske objekty, inokedy farebne dramatické, komponované v akýchsi fantazijných, priam surreálnych víziách.

Jozef Fizel, ktorý v rokoch 1952-1958 študoval na VŠMU v Bratislave na oddelení figurálneho sochárstva u prof.

Pribiša, Štefunka, Kostku, sa po štúdiách usadil v Trenčíne a významnou mierou sa podieľal na založení Galérie Miloša Alexandra Bazovského v roku 1969. Jeho pozoruhodnú monumentálnu sochársku tvorbu (jej súpis sa knižne

pripravuje) možno dodnes vidieť v exteriéroch mesta Trenčín. Medzi najznámejšie diela patrí plastika Dievča vo fontáne z roku 1960 pred budovou ZUŠ a monumentálna plastika Priadza pôvodne pred budovou bývalej Meriny, ktorá bola v roku 2021 vystavená na medzinárodnom Bienále architektúry v Benátkach. Keďže monumentálna tvorba Jozefa Fizela, ktorý je autorom aj ďalších významných exteriérových realizácií v trenčianskom kraji je rozsiahla, galéria pripravovanou výstavou chcela verejnosť predstaviť aj jeho nemenej významné komorné sochárske a kresebné dielo.

INSIDE

16. marec – 20. máj 2023
autorská koncepcia: Matúš Zajac

celková návštevnosť výstavy: 2 557 návštevníkov

Skupinová výstava/videoinštalácia INSIDE bola výsledkom celoročného workshopu dokumentárnej fotografie pod vedením dokumentárneho fotografa, pedagóga, a kurátora Matúša Zajaca, ktorý v roku 2022 absolvovalo 7 fotografov so záujmom o sociálne ťažisko v tvorbe - Michal Babinčák, Stanislav Gič, Katarína Lišková, Marcel Mižúr, Tomáš Oslanec, Jana Rajcová a Gabriela Teplická. Každý z nich prináša osobitnú tému, je jedinečný svojím zameraním, videním, ako aj špecifickým prístupom k dokumentárnej fotografii. Skupinová výstava/videoinštalácia naliehavo reagovala na dlhodobu chýbajúcu kontinuitu a historické dedičstvo dokumentárnej fotografie na Slovensku.

Dokumentárna fotografia prešla od vzniku fotografie rôznorodým vizuálnym vývojom a hlavne vývojom jej chápania ako umenia. Fotografi sa v devätnástom storočí snažili v dokumentárnej fotografii o priamy sociálny kontext zvyčajne uchopený v témach ako detská práca, život detí na uliciach, život najchudobnejších vrstiev spoločnosti, sociálne problémy, sociálna nerovnosť a podobne. Až neskôr, v druhej polovici dvadsiateho storočia, príchodom Bressonovskej estetiky, sa autori snažili dokumentárnu fotografiu vnímať cez prizmu výtvarného umenia a jeho smerov. Dokument sa stáva rovnocenným výtvarnému umeniu na výstave s názvom Family of Man (Rodina človeka) v Múzeu moderného umenia v New Yorku. Túto putovnú výstavu videlo v priebehu ôsmich rokov rekordných 9 miliónov ľudí a svoje diela na nej vystavovalo niekoľko významných dokumentárnych fotografů. Od tohto momentu sa stáva sociálna fotografia populárnou, je vystavovaná v rôznych významných galériách po celom svete a publikovaná v autorských knihách. Tak ako sa v rýchlom slede menili vizuálne smery v umení, tak sa snažili fotografi pod ich

vplyvom vnímať realitu cez hľadáči svojich fotoaparátov.

Maturitné práce - Škola umeleckého priemyslu Trenčín

30. máj – 8. jún 2023

autorská koncepcia: ŠUP Trenčín

celková návštevnosť výstavy: 1 775 návštevníkov

Výstava maturitných prác odborov: Odevný dizajn, Dizajn interiéru, Dizajn digitálnych aplikácií, Animovaná tvorba.

RICHARD MÜLLER - Okamihy / Moments

27. apríl – 8. júl 2023

autorská koncepcia: Marián Pauer

celková návštevnosť výstavy: 4 002 návštevníkov

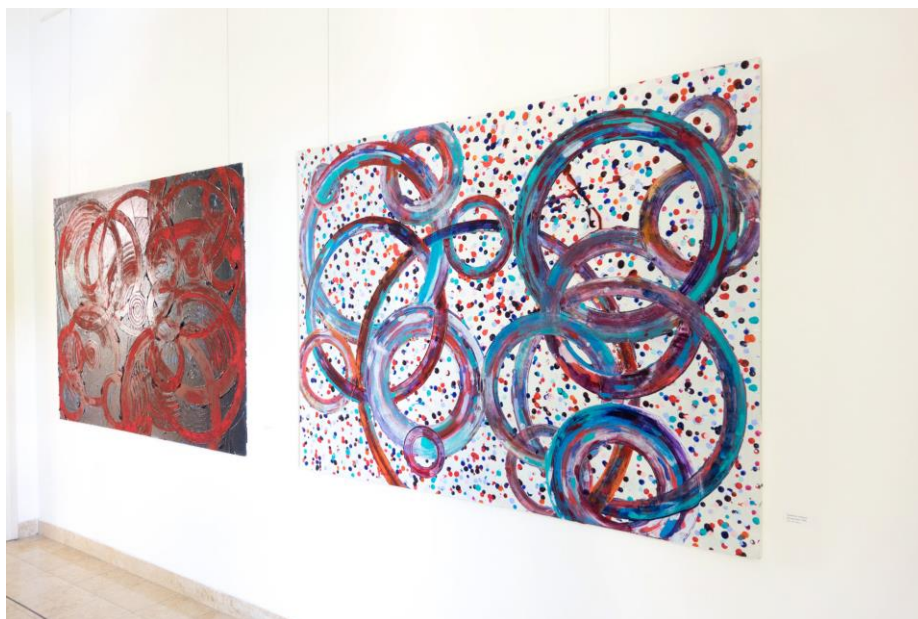
Svetoznámy český fotograf Jan Saudek nazval fotografie Richarda Müllera, ktorými sa prezentoval v jeho druhej obrazovej publikácii *Enter – „americkým kaleidoskopom“*, alebo „smelým pokusom o portrét našej Zeme.“ Hneď aj dodal, že ešte nikto ho nedokázal urobiť úplný. Müller sa o to pokúsil, a ten pokus, vraj, stojí za to.

Pri príležitosti okrúhleho životného jubilea sa Richard Müller rozhodol vrátiť tento pokus do života, vstúpiť s ním do výstavnej siene. Výstavná kolekcia odrážala šírku autorových talentov. V histórii slovenskej populárnej hudby má nezameniteľné a nezastupiteľné miesto ako autor, textár a vynikajúci interpret svojich piesní, z ktorých sa mnohé stali hitmi a dokonca zľudoveli.

Do fotografie vstúpil roku 1996 obrazovou publikáciou z krátkého amerického pobytu. Už vtedy nemalo naznačiť z toho, čo jednoznačne dopovedal vo svojej druhej knihe, vo svojich fotografiách. Netají sa tým, že nie je fotograf s drahými fotoaparátmi, že nemá fotoateliér a nemôže sa pochváliť ani dlhonožnými modelkami. Nikdy mu nezáležalo na technike. Fotografoval rôznymi fotoaparátmi, ktoré postupne dostával a priebežne strácal. Fotografoval, čo ho zaujalo nejakým výtvarným alebo informatívnym nábojom. Vždy sa však snažil mať bystré oko a originálny nápad. Nepriamo tak potvrdzuje starú pravdu, slová veľikánov fotografie, že nie je podstatné čím sa fotografuje, ale kto fotografuje. Ako autor dokáže v stotínach sekundy zastaviť čas, zachytiť situácie a javy, ktoré už nik nevráti, zaznamenať momenty, keď, povedané slovami Henriho Cartiera-Bressona, „srdce a rozum sú v zákryte.“

Müllerove fotografie sú harmonicky vyváženými kompozíciami, imponujú odvahou snímať priamym ťahom trebárs aj pri fotení v krajine krivých zrkadiel. Presvedčivo smeruje k jadrú zobrazovanej situácie, svoj názor však nevnučuje, divákovi ponecháva voľnosť rozhodovať sa, čo akceptovať, a čo nie. Spontánne sa zmocňuje zdanlivo neuchopiteľného, prozaické námety povyšuje na poéziu. Snímky Richarda Müllera evokujú melódie jeho piesní. Nemusíte byť stúpencom jeho štýlu, jeho smerovania, a predsa vás oslovia. Z reality si totiž tvorí svoj vlastný svet. A keďže ho stavia na pravdivých základoch, hodno mu uveriť.

Marko Vrzgula - Hladiny UKRAJINY

27. apríl – 8. júl 2023

autorská koncepcia: Alexandra Porubčanová

celková návštevnosť výstavy: 4 002 návštevníkov

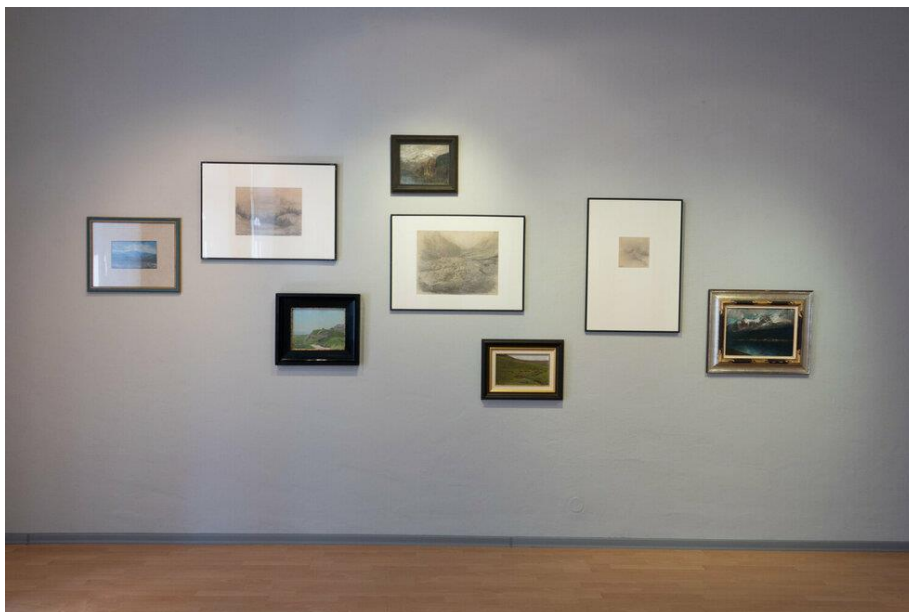
Výstava Marka Vrzgulu v Galérii Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne chronologicky nadviazala na výstavu v roku 2016 Polčas-PART II a niekoľkoročný cyklus PULZARY. Predstavila výber z tvorby z rokov 2017 až 2023. Popri dielach z cyklu STRUNGOS (2017 – 2019) a HLADINY (2019 -) vystavil autor aj maľby reagujúce na najväčšiu udalosť v súčasnosti – inváziu Ruska na Ukrajinu, ktorej začiatok sa viaže k dátumu 24. februára (2022), zhodou náhod k dátumu autorových narodenín. Možno o to intenzívnejšia bola snaha hľadať a nájsť formu, ako zareagovať, ako interpretovať situáciu a ako tú silnú emóciu spracovať do výtvarného diela.

Pri práci na cykle HLADINY, našiel autor spôsob, akým artikulovať aktuálne dianie. V jeho súkromnom svete abstraktnej maľby sa v pravidelných kompozičných riešeniach usporiadania jednotlivých obrazových prvkov sformulovali odkazy na svet reálny v podobe schém Baudotovho komunikačného kódu.

Baudotov kód (BC) predstavuje päťprvkový kód na zakódovanie značiek telegrafnej abecedy (patent naň získal v roku 1874 jeho vynálezca Jean Maurice Émile Baudot). Známý sa stal ako medzinárodná telegrafná abeceda č. 1 (ITA1). Na začiatku 20. storočia ho upravil Donald Murray a spoločnosť Western Union. Baudot-Murray kód bol schválený ako Medzinárodná telegrafná abeceda č. 2 (ITA2). Tá sa stala predchodcom 7-bitového kódovania znakov (štandard ASCII) pre elektronickú komunikáciu. Odkaz BC má vďaka tomu presah až do súčasnosti.

Správa vpísaná do telegrafnej pásky niesla odkaz v čase svojho vytvorenia a rovnako nesie odkaz obrazová plocha aj dnes. Na základe toho nemožno hovoriť len o komunikačnom, ale aj o pamäťovom médiu. Obraz, výtvarné dielo sa stáva pamäťovým médiom. Použitie Baudotovho kódu tvorí DNA obrazov. Základom pre kompozíciu sú názvy miest a dedín, ktoré sa stali dejiskom nezmyselných bojov. Vizuálna ani obsahová línia autorovej výpovede nepodsúva názor, nenúti súhlasiť. Kto je agresor a kto napadnutý je preňho zrejmé. Obrazy predstavujú pomyslený pamätník vojnových obetí.

Ladislav Mednyánszky – zreštaurované kresby zo zbierky GMAB

27. apríl – 20. máj 2023

autorská koncepcia: Alexandra Porubčanová

celková návštevnosť výstavy: 1 537 návštevníkov

Iniciatívna pripraviť výstavu Ladislava Mednyánszkeho vznikla vďaka úspešne zrealizovanému projektu, ktorého cieľom bolo zreštaurovať 12 autorových kresieb zo zbierky Galérie Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne. Jednou z povinností každej galérie je ochrana a starostlivosť o nadobudnuté zbierkové predmety. Výstava je teda vyústením niekoľkokomesačnej reštaurátorskej práce reštaurátorky Mgr. art. Jarmily Tarajčákovej, ArtD., ktorej výsledok bol v rámci výstavy odprezentovaný.

Dvanásť diel Ladislava Mednyánszkeho bolo vytvorených medzi rokmi 1870 až 1919. Technika prevedenia je prevažne ceruza, perokresba tušom a lavírovaná kresba hnedým atramentom. V jednom prípade sa jedná o farebnú kresbu farebnými pastelkami a grafitom. Väčšia časť zreštaurovaných kresieb je študijného charakteru, detailné prepracovanie niektoré viac v línii, iné v budovaní objemu svetlom a tieňom. Výstava bola doplnená o Mednyánszkeho 4 maľby zo zbierky GMAB a zapožičané diela, kresby i maľby zo zbierky Považskej galérie umenia v Žiline a Trenčianskeho múzea.

Ladislav Mednyánszky (1852 Beckov – 1919 Viedeň) patril medzi významné osobnosti výtvarného umenia druhej polovice 19. a začiatku 20. storočia. Umelecký talent a vzdelanie rozvíjal vďaka súkromnému vyučovaniu rakúskeho maliara Thomasa Endera. V rokoch 1872–1874 študoval na Akadémii výtvarných umení v Mníchove (prof. Alexander Strähuber, prof. Otto Seitz) a v rokoch 1874–1875 na École des Beaux-Arts v Paríži (prof. Isidore Pils). Ranú tvorbu charakterizovala maľba v duchu Barbizonskej školy ale tiež snaha zdokonaľiť sa vo figurálnej maľbe. Neskorší záujem o impresionizmus priniesol so sebou svetlejšie tóny palety. Prvá dekáda 20. storočia znamenala pre Mednyánszkeho expresívne poňatie maľby.

Iveta Tomanová PARALLEL WORLDS - SÚČASNÉ PARALELY

20. jún – 8. júl 2023

autorská koncepcia: Roman Popelár

celková návštevnosť výstavy: 874 návštevníkov

Výstava bola voľným pokračovaním projektu, ktorý autorka odprezentovala pred rokom v Liptovskej galérii P. M. Bohúňa v Liptovskom Mikuláši. Naďalej rozvíja tému konfrontácie reálneho a virtuálneho sveta, ktorá sa stala už dávnejšie aktuálnou nielen kontexte života dospeléj populácie, ale výrazne zasiahla aj do detského sveta predstáv – už niekoľko rokov formuje imagináciu predškolákov. Virtuálny svet sa tak snaží stať rovnocenným realite. Zatiaľ čo výstava na Liptove pôsobila viac futuristicky v zmysle konfrontácie týchto svetov, trenčianska mala civilnejší charakter. Neotvárala ďalšie témy. Sociálnu a citovú odcudzenosť, IT smog, eko-odpad, fetiše druhej a tretej dekády 21. storočia, to všetko sme už do životov integrovali. Táto výstava bola viac o smútku, výraznom geste prosby o pomoc, o gestách záchrany. Človek sa stále viac približuje svojím nastavením k stroju, je nútený redukovať zdravé emócie a čoskoro bude nútený súperiť s fenoménom umelej inteligencie.

Iveta Tomanová vyštudovala v 80. rokoch scénoграфию na VŠMU a sochárske začiatky u nej počas štúdia formoval akad. soch. Juraj Meliš. Jeho environmentálna angažovanosť a existenciálny pocit z reality tej doby zanechal na neskoršej tvorbe Tomanovej stopu. V priebehu rokov si vytvorila nezameniteľný rukopis, pričom primárne sa zamerala na komornú figurálnu tvorbu. Jej kompozície veľmi priamočiaro reflektujú stereotypy, s ktorými sme na dennej báze konfrontovaní. V kontexte uvádzaných tém dominujú námety „zahlcovania“ nás novými technológiami, uniformita, imidž deklarujúci spoločenský status. Pri viacerých výjavoch si uvedomíme, že reklama a technické vymoženosti z nás často vytvárajú repliky tzv. celebrit, že dôležité je zaradiť sa a byť „IN“. Že uniformita vo výzore i správaní sa podporuje anonymitu a ako predzvesť neslobody formuje našu budúcnosť. Žijeme v časoch kolektívneho konsenzu, komunitného spolunažívania a doba, v ktorej bolo umožnené „vyrásť“ skutočným osobnostiam a autoritám, je minulosťou. Možno aj preto, lebo autorita nemá ďaleko k autoritárstvu. Toto je jeden z tzv. univerzalistických aspektov tvorby Tomanovej.

Material Flow/ Pohyblivé veci 3

15. jún – 8. júl 2023

autorská koncepcia: Lucia Horňáková Černayová, Andrea Kaňkovská, Pavol Šeliga, Marcela Záchenská

celková návštevnosť výstavy: 1 021 návštevníkov

Autor/ky konceptu výstavy procesuálneho participatívneho site specific diela Material flow/ pohyblivé veci, pripravili a predstavili jeho tretiu edíciu v priestoroch Galérie Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne. Výstupom projektu bola participatívna procesuálna site specific inštalácia v priestoroch galérie.

Obrázky môjho kraja

1. júl 2023

autorská koncepcia: TNOS

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne vyhlásilo novú regionálnu výtvarnú súťaž OBRÁZKY MÔJHO KRAJA. Súťaž bola organizovaná pri príležitosti 100. výročia Jozefa Ľudovíta Holubyho. Určená pre materské, základné a základné umelecké školy z Trenčianskeho kraja. Víťazné diela boli vystavené v Galérii Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne počas jedného dňa na podujatí Leto v galérii.

Topografia krajiny

20. júl – 9. september 2023

autorská koncepcia: Palo Macho, Ela Porubánová

celková návštevnosť výstavy: 1 529 návštevníkov

Výstava Topografia krajiny bola po výstavách Vidieť, vedieť, maľovať (Galéria Médium, 2017, Boda Glassbruk, 2019), New Glass Folder (Oravská galéria, 2019) a Obrazy zachytené na skle (Hempel Glasmuseum, 2019) štvrtou výstavou zameranou na prezentáciu obrazu na skle.

Z pozície médií môžeme hovoriť o kresbe, maľbe a fotografii na skle. Podmienky pre obrazové výstupy sú podporované koncepciou odborného predmetu Maliarske a dekoratívne techniky na sklo na VŠVU od roku 2012. Na výstave boli prezentovaní pedagógovia, absolventi, študenti a študentky zo skla, intermédií, grafiky, maľby, reštaurovania a fotografie na VŠVU v Bratislave a pedagogičky a študenti z The Faculty of Fine Arts of the University of Porto (FBAUP), Portugalsko. Zámerom odborného predmetu na VŠVU je vnímať maľbu na sklo v kontexte súčasného vizuálneho umenia prostredníctvom subjektívneho zobrazovania autonómnych tém. Laborovanie s obrazom, smerujúce ku klasickým, okrajovým a experimentálnym technikám, mobilizuje myslenie a generuje nielen nové technologické spôsoby, ale aj nové spôsoby zobrazovania. Krajina je časťou zemského povrchu s jej objektmi. Krajina je aj neexistujúca časť zemského aj mimozemského povrchu. Vnímanie a zaznamenávanie krajiny nesie mnoho znakov subjektívnosti, ktoré súvisia s individualitou vnímateľa. Problematika obrazu krajiny je spojená nielen s ľudským vnímaním, s jeho subjektivitou, ale následne s estetickými kritériami. Aj keď preferencia jednotlivých častí krajiny alebo zdôrazňovanie istých aspektov potláčajú alebo vyzdvihujú iné časti z celku, v konečnom dôsledku ich výskum prispieva k objektívizovaniu poznania. Fotografia sa v určitej etape chápala ako jeden z nástrojov objektívizácie a stala sa dokumentačným prostriedkom prezentácie vizuálnej stránky krajiny. Takto alebo podobne by sme mohli definovať princípy nielen vnímania, ale aj zobrazovania krajiny. Názov výstavy Topografia krajiny hovorí o forme reliéfu, farebnosti, o svetle a štruktúre, o objeme, o priestore aj o individuálnom autorskom prístupe k tejto téme, ako východzí moment pre jej zobrazovanie alebo v kontexte abstraktného obrazu. Nesledujeme kauzálne vzťahy v krajine, ale vzťahy založené na intenzitách a na asociačných súvislostiach.

Milada Ždrnja - Snivé Snovanie

19. október – 2. december 2023
autorská koncepcia: Lucia Mošková

celková návštevnosť výstavy: 1 751 návštevníkov

Milada Ždrnja je poetka prirodzenosti, vychádzajúca z naturálnosti všedných vecí okolo nás. Jej tkané diela sú krehkou výpoveďou autorkinej duše. Inšpiráciu k nim čerpá najmä v prírode, či už v scenériách otvorenej krajiny, alebo v komornejších detailných pohľadoch na rôzne zákutia, z ktorých si abstrahuje esenciu pokoja a harmónie. Jej snivé snovanie nás prevádza za hranicu reality a vtahuje nás do iného sveta.

Základom autorkinej tvorby sú prírodné materiály ako ľanové plátna, vlna, konopné vlákna a povrazy, s pomocou ktorých zatkáva do svojich diel rôzne zozbierané fragmenty prírody, či už kamienky, pierka, vetvičky, lístie, alebo plody rastlín a stromov, povýšené na artefakty. Uctievajúc si dary Matky Zeme nás sprevádza prírodou od koreňov až po kvety. V kontraste k nim nachádza aj dôkazy ľudskej existencie v podobe drôtikov i kúskov textílií, ktoré zakomponováva do tapisérií a dodáva im tak vynovenú, estetickú funkciu. Zároveň používa predmety s priam historickou hodnotou, kedy s citom dáva nový život storočnému plátnu alebo starým nitelniciam z krosien, ktoré by inak niekde zapadali prachom. Je to v podstate sofistikovaná umelecká recyklácia, v dnešnej dobe environmentálnych tendencií tak moderná, no u autorky dlhodobo prítomná a absolútne prirodzená.

Dôraz kladie na monochromatickú farebnosť – prírodné odtiene bielej, béžovej a hnedej harmonicky prepletá či pretkáva a príležitostne dopĺňa o kontrastné farebné akcenty najmä krvavočervenej. Hrá sa aj s hustotou tkania a to od jemných transparentných závojov až po hutné tapisérie. Diela Milady Ždrnje sú nielen optickým, ale aj haptickým zážitkom, kedy sa drsnejšie a jemnejšie pasáže striedajú v pulzujúcich rytmoch a priam lákajú dotýkať sa a zmyslovo vnímať každé jedno vlákno, každú jednu molekulu. Okrem klasických plošných textilných obrazov, rozvibrovaných rôznorodými do priestoru expandujúcimi líniami a plastickými prvkami, tvorí aj objekty až archetypálneho charakteru, zavše evokujúce bezpečné lono prírody, k čomu im dopomáha vhodne zvolený, príjemný, hrejivý a mäkký materiál. Inklinuje k vertikálnym vzdušným inštaláciám, voľne zaveseným, niekedy priam levitujúcim, v priestore. Tento rozmer autorkinej tvorby je veľmi špecifický, diela tvorí premyslene a s jasnou víziou.

Ladslav Kobza - Fotografické metamorfózy

19. október – 2. december 2023

autorská koncepcia: Ela Porubánová

celková návštevnosť výstavy: 1 751 návštevníkov

Výstava Fotografické metamorfózy priblížila rozsiahlu tvorivú genézu trenčianskeho umelca Laca Kobzu v kontexte viac ako polstoročia na pozadí jeho minuloročného významného životného jubilea 80 rokov. Galéria divákovi ponúkla výber z najvýznamnejších fotografických cyklov vo veľkorysej výstavnej prezentácii na dvoch poschodiach. Prostredníctvom vybraných čiernobielych aj farebných fotografií (od rozmerovo najmenších až po monumentálne formáty) mapovala začiatky jeho tvorivej aktivity od experimentálnej analógovej fotografie (cyklus „Kovolisty“...), cez inšpiráciu inscenovanou fotografiou až po najnovšiu digitálnu fotografiu s využitím, už pre umelca typických experimentálnych metamorfóz.

Významný priestor autor venuje téme ženy, jej mentálnemu svetu, kde telesnosť a vizuálny verizmus ukrýva za psychologický dôraz. Kompozíciu často koncentruje do originálneho praveku a znaku alebo naopak rozptyľuje do akéhosi zasneného a zahaleného sfumata. Ďalšiu rozsiahlu kolekciu tvorí cyklus „Ľudia doby kamennej“, ktorý vznikol na začiatku milénia. V inscenovaných kompozíciách vyskladané malé kamienky do rozmerných obrazcov, tvoria najmagickejšiu a najsugestívnejšiu Kobzovu fotografickú prezentáciu. Výstava ponúkla aj monumentálne fotografické pohľady na svetové metropoly ako súčasť Kobzovho záujmu o krajinu i mestskú architektúru. Zastúpené boli známe lokality Trenčína, predovšetkým Trenčiansky hrad, synagóga a ďalšie významné stavby, ktoré Trenčania dobre poznajú. Umelec v nich dokázal vystihnúť jedinečnú panorámu i neopakovateľné okamihy svojho mesta vo všetkých ročných obdobiach (cykly „Reflexie domova“, „Trenčín“). Ladislav Kobza svoje fotografie spočiatku analógovo, v súčasnosti už digitálne upravuje a farebne dotvára, čím získavajú novú originálnu autorskú charakteristiku. V najnovších digitálnych cykloch prevládajú nefiguratívne, expresívne, rytmicky znásobené farebné fotografické experimenty. V celom procese fotografickej tvorby využíva kontrasty svetla a tieňa, pevné a rozptýlené plochy, originálnu farebnosť, keď aktívne pracuje s filtrami, štruktúrami a kompozíciou.

Dominik Monček - Svetlo v tme

19. október – 10. február 2024

autorská koncepcia: Ela Porubánová

celková návštevnosť výstavy: 1 887 návštevníkov do 31.12.2023

Akademický sochár Dominik Monček, ktorý sa už zapísal výraznou mierou do verejného priestoru Trenčianskeho kraja, sa rozhodol v GMAB predstaviť svoju najnovšiu sochársku tvorbu z posledných troch rokov. Reaguje ňou na rozporuplnú a neistú dobu, ktorú žiaľ v súčasnosti žijeme. Dôležitou výpovednou veličinou sa uňho stáva práve kov. Do svojich sôch tepe, skladá ich z kovových častíc, ktoré zvara a brúsi. Vkladá do nich vlastné naliehavé umelecké, filozofické ale predovšetkým ľudské posolstvo. Jeho minimalisticky úsporné sochárske objekty charakterizuje najmä významotvorné gesto či náznak pohybu. Ich zásadným a určujúcim prvkom je svetlo, ktoré nimi cielene a programovo preniká. Vystavené v podzemných výstavných priestoroch a „čiernej miestnosti“ galérie, zahalené do modrého transcendentálneho svetla získavajú na magičnosti a záhadnosti. Vzájomný naliehavý dialóg svetelnými prienikmi ozvláštnených sôch tak odhaľuje svetlom v tme. „Svetlo v tme“ symbolicky predstavuje cestu, hľadanie východiska prostredníctvom subjektívnych odkazov a morálnych podobenstiev. Popri menších sochách na výstave dominujú dve robustné Masky s jazvami v ambivalentnom vzťahu a rozhovore. Cieľom Mončekovej umeleckej prezentácie je sochársky úsporne, zároveň presvedčivo komentovať „jazvy“ a bolesť sveta a doby, v ktorej žijeme.

Dominik Monček (narodil sa 22.3.1970 v Martine) žije a tvorí v Pruskom pri Ilave. V rokoch 1992 – 1998 študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave odbor monumentálne sochárstvo u profesora Jankoviča. Jeho tvorbu charakterizujú dva tvorivé prístupy – nefiguratívne objekty komponované v abstraktno-geometrickom výraze a figurálne objekty posledných rokov, s výraznou duchovno-kresťanskou ale i ľudsky všeplatnou symbolikou a ikonografiou. Pri svojej práci často využíva odpadové kovové segmenty, ktoré spája krútením, zvarovaním, brúsením, keď kombinuje matné a vysoko lesklé plochy. Zúčastňuje sa kolektívnych a sympoziálnych podujatí, pripravil šesť autorských výstav a realizoval mnoho diel nielen vo verejných ale aj v sakrálnych priestoroch. Za svoju umeleckú sochársku tvorbu bol v roku 2023 ocenený prestížnou cenou FRA ANGELICO.

Michal Janiga - Zber pohybu

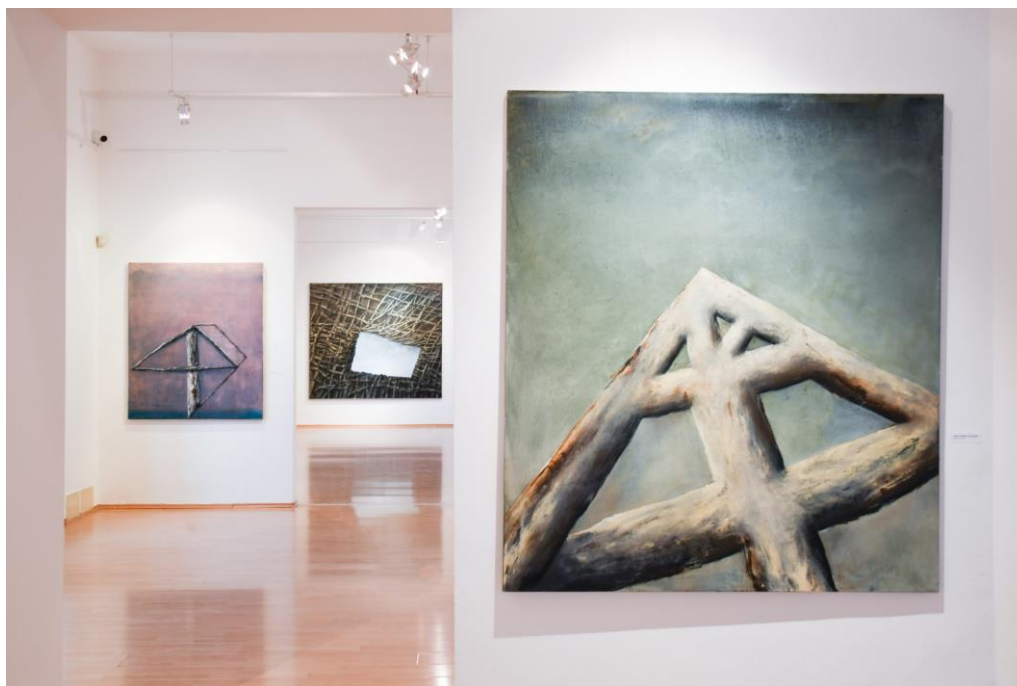
14. december – 10. február 2024
autorská koncepcia: Ela Porubánová

celková návštevnosť výstavy: 136 návštevníkov do 31.12.2023

Výstavou sochára Michala Janiga / Zber pohybu galéria pokračuje v naplňaní svojho cieľa – prezentovať aj tvorbu mladých a perspektívnych umelcov hlásiacich sa k rodnému regiónu, aj keď ich umelecké pôsobenie je oveľa širšie. Po pražských štúdiách Michal Janiga zostal striedavo žiť a tvoriť v Prahe aj v Pružine, ale svoje sochárske umenie dôstojne reprezentuje aj vo viacerých exteriéroch slovenských miest (Žilina, 2021...). Jeho najnovšia realizácia vznikla v roku 2023 pri príležitosti 30. výročia vzniku Slovenskej republiky v priestoroch budovy Trenčianskeho samosprávneho kraja v Trenčíne.

Michal Janiga (1991, Považská Bystrica), vo svojej tvorbe primárne pracuje s technologicky náročným materiálom - kameňom. Opracováva ho do podoby zjednodušeného tvaru, pričom preferuje tvarovú minimalistickú znakovosť. Povrchu však ponecháva isté prirodzené napätie. O materiáli premýšľa, hľadá širšie kontexty vzhľadom na prostredie, krajinu, históriu. Kameň je pre neho úložisko nesúce vrstevnatú informáciu, myšlienku tvaru. Súčasťou netradičnej inštalácie sú aj najnovšie Janigove expandované objekty zo zvaraného kovu. Vo svojej tvorbe sa často inšpiruje kopcovitou a členitou krajinou Strážovských vrchov, ktorá obklopuje jeho rodnú dedinu. Súčasťou výstavy sú aj veľkoformátové maľby Petry Lomnickej (1987, Hradec Králové, Akadémia výtvarného umenia, Ateliér maľby, prof. J. Kovanda a V. Skrepl), s ktorou nielen zdieľajú spoločný pražský ateliér ale ich tvorba je úzko partnersky i myšlienkovito previazaná. Spoločne sa predstavili na viacerých autorských aj kolektívnych výstavách.

Oldřich Tichý - Cez horizontálu

14. december – 10. február 2024
autorská koncepcia: Ela Porubanová

celková návštevnosť výstavy: 136 návštevníkov do 31.12.2023

Výstavou významného českého maliara Oldřicha Tichého (1959, Zlín) má galéria ambíciu, tak ako v minulosti nadviazať na veľmi čulé a intenzívne vzájomné kontakty s českou výtvarnou scénou. Od československých prehliadok komornej sochárskej tvorby, cez pravidelné výtvarné kontakty so Zlínskymi umelcami i umelcami neďalekého Uherského Hradišťa.

Oldřich Tichý vstúpil na českú umeleckú scénu v období konca 80. rokov 20. storočia v čase nástupu postmoderny. Začiatky jeho tvorby vychádzali aj z domácich vplyvov českého symbolizmu. Zároveň jeho umelecký profil spoluvytváralo aj rodinné prostredie. Najmä časté návštevy v detstve a mladosti u starých rodičov, v prostredí krásnej prírody pod Vizovickými vrchmi v dedinke Tichov pri Valašských Klobúkoch, na moravsko-slovenskom pomedzí mali na jeho tvorbu zásadný vplyv. Vo svojej maliarskej tvorbe začínal ako figuralista, neskôr svoj pohľad sústredil na zátiašia. Potom v jeho tvorbe začína prevládať obdobie mnohvrstvej nefiguratívnej symboliky a imaginácie. Túto svoju poetiku bravúrne rozvíja do dnešných dní, keď na ploche obrazu tvorí monumentálne cítené a ozvláštnené predmetné prvky v abstraktnom prostredí obrazovej plochy. V jeho tvorbe je v pozoruhodnej organickej jednote s celým predchádzajúcim dielom rozvinutá téma vnútorného (duchovného) a vonkajšieho sveta. Viditeľné veci Tichého obrazov hovoria o momentoch, ktoré sú nepostrehnuteľné.

Výstavy mimo sídla galérie

VYSOKÉ TATRY - slovenské veľhory v štyroch ročných obdobiach v súkromnej zbierke Jána Simkaniča

Miesto konania: Galéria Petra Matejku v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: 24.2. – 6.4.2023

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátorka: Ela Porubánová, GMAB v Trenčíne

Vernisáž: Galéria Petra Matejku v Novom Meste nad Váhom o 17.00 h

Výstava predstavila rozsiahlu zbierku unikátnych maliarskych, kresliarskych aj grafických diel od významných českých aj slovenských umelcov (Janka Alexyho, Jána Grotkovského, Jaroslava Prochádzku, Jaroslava Vodrážku, Ferdinanda Katonu, Otakara Štáfla a ďalších), ktorí vášnivo prichádzali opakovane do Tatier a stvárňovali ich či v zime, na jar, v lete i na jeseň. Zanechali tak rozmanité podoby a príbehy našich veľhôr, ktoré si mohli návštevníci pripomenúť najmä, keď niektoré diela vznikli dokonca pred viac ako 100 rokmi. Na výstave, ktorá sa stretla s mimoriadnym záujmom verejnosti bolo vystavených 67 diel v kvalitnom výbere, keďže celá zbierka zberateľa a divadelného a filmového kritika Jána Simkaniča obsahuje viac ako 350 diel.

INGRID ZÁMEČNÍKOVÁ

a ACHILLEAS SKOUDOS - žiť z vlastného prameňa (rozpomínanie)

Miesto konania: Galéria Petra Matejku v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: 13.4. - 24.5.2023

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátorka: Ela Porubánová, GMAB v Trenčíne

Výstava sa uskutočnila pri príležitosti otvorenia už tradičného Divadelného festivalu Aničky Jurkovičovej v Novom Meste nad Váhom. Na nej sa predstavila významná bratislavská výtvarníčka, absolventka Grafickej školy Albína Brunovského na VŠVU v Bratislave, maliarka, grafička a ilustrátorka Ingrid Zámečniková spolu so svojim synom Achilleasom Skoudosom, medzinárodne úspešným sklárskym umelcom a dizajnérom. Svoje diela predstavili v rozsiahlych priestoroch na obidvoch poschodiach Galérie P. Matejku.

Ingrid Zámečniková, novomestská rodáčka (1958) sa v malbách (aj pri príležitosti životného jubilea) „rozpomienula“ na časy minulé, v detstve prežité v prostredí neďalekého Moravského Lieskového. Syn Achilleas Sdoukos (1985), ktorý je absolventom Ateliéru sklárskeho výtvarníctva u akademického sochára Viktora Oravca na VŠVU v Bratislave, patrí k dynamickým sklárskym umelcom a dizajnérom najmladšej sklárskej generácie. Je nielen autorom ceny pri odovzdávaní Krištáľového krídla, ale mnohých ďalších ocenení vytvorených pri iných príležitostiach. Keďže je rodinne spätý s Gréckom, vo svojej tvorbe sa inšpiruje jeho bájnou mytológiou, antickou architektúrou i históriou. Pozoruhodné sú aj diela s dominantou hudobných, či literárnych motívov.

JÁN HUBINSKÝ

MYSTIFISSIMO / RAKOĽUBSKÝ LUNOCHOD

Miesto konania: Galéria kresleného humoru v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: 21.4. – 22.5.2023

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátorka: Ela Porubánová, GMAB v Trenčíne

Ján Hubinský (1951) sa po niekoľkých rokoch (vlastne desaťročiach) opäť predstavil v Novom Meste nad Váhom v galérii samostatnou výstavou. Svoj mimoriadne rozkošatený umelecký priestor (ako maliar, sochár, keramik, ilustrátor aj autor kresleného humoru ale najmä dokonalý umelecký mystifikátor) rozvíja s obdivuhodnou dávkou fantázie a kreativity. Pred dvomi rokmi jubilujúci umelec dodnes srší životnou i tvorivou energiou. Na výstave prezentuje veselý, vtipný aj ironický pohľad na svet okolo nás. Tento svet Ján Hubinský, rakoľubský rodák, ktorý žije aj tvorí súčasne v Trenčíne i v Rakoľuboch prináša prostredníctvom svojej výstavy, na ktorej návštevníci mohli popri malbách aj lietajúcich fantastických objektoch objavovať aj „veci“, bežného, priam nenápadného významu, ktoré sú všade okolo nás, ale autor im našiel nové, nečakané, vtipné, aj keď len zdanlivé využitie.

PETER MATEJKA

25 malieb a kresieb v stálej expozícii Galérie Petra Matejku v MsKS v Novom Meste nad Váhom

Miesto konania: Galéria Petra Matejku v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: 1.6. – 29.12.2023

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátorka: Ela Porubánová, GMAB v Trenčíne

Zriadenie Stálej expozície diel „návrstistov“ a novomestského rodáka Petra Matejku bolo významným počinom, ktorý pre novomestskú verejnosť vytvorilo MsKS v Novom Meste nad Váhom v novovzniknutých výstavných priestoroch na prízemí MsKS pri vzniku Galérie Petra Matejku (1913 – 1972) ešte v roku 2006.

Žiaľ za 17 rokov existencie Galérie Petra Matejku v Novom Meste nad Váhom (bola založená v roku 2006) sa do jej zbierky podarilo získať popri dielach významných novomestských rodákov len 2 Matejkove kresby.

Pri príležitosti významných Matejkových životných jubileí (50. výročia úmrtia v roku 2022 a 110. výročia narodenia v roku 2023) Galérii P. Matejku dlhodobo diela zapožičal významný zberateľ jeho diel, tiež novomestský rodák, Kamil Benetin. Spolu s 2 vlastnými kresbami tak mala galéria vystavených 25 skvelých Matejkových diel. Súbor Matejkových malieb a kresieb bol v priestoroch stálej expozície verejnosti sprístupnený až do konca roku 2023. Po skončení výstavy boli diela uložené v depozite Galérie P. Matejku a budú čakať na ich prezentáciu pri významných medzníkoch jej existencie a činnosti.

Vďaka nezištnosti a veľkorysosti majiteľa Kamila Benetina, budú diela verejnosti sprístupňovať nielen život ale aj tvorbu novomestského rodáka a rešpektovaného umelca polovice 20. storočia Petra Matejku. A zároveň naplniť významné poslanstvo a pripomínať jeho umelecké majstrovstvo aj 110. rokov od jeho narodenia.

JANA MALOTOVÁ

...krajínami, snami, spomienkami

Miesto konania: Galéria Petra Matejku v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: 2.6. – 31.8.2023

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátorka: Ela Porubánová, GMAB v Trenčíne

Pri príležitosti významného životného jubilea novomestskej rodáčky a členky skupiny Návrstistov Jany Malotovej (70. rokov oslávila v marci 2023) pripravila Galéria P. Matejku v spolupráci s GMAB autorskú výstavu jej pozitívnych a farebne sviežich, citlivých perokresieb a poetických, lyrických pastelov a malieb.

Názov výstavy ...krajínami, snami, spomienkami - presne vystihuje jednak hlavné témy a motívy jej tvorby a zároveň celoživotný vzťah autorky, (ktorá desaťročia žije a tvorí v Bratislave) k rodnému kraju, k Novému Mestu nad Váhom, jeho okoliu a prírode.

Zážitky a okamihy z vlastnej minulosti svojej, svojich blízkych a priateľov, stvárnila Jana Malotová do diel, v ktorých sa odohrávajú a ukladajú útržky rozhovorov, príbehov, spomienok, pocitov a vzťahov, v akomsi magicky snivom a metaforicky symbolickom priestore.

MILAN STANO

Synagógy – kultúrne dedičstvo Slovenska

Miesto konania: Galéria kresleného humoru v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: 16.6. – 31.8.2023

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátorka: Ela Porubánová, GMAB v Trenčíne

Pri príležitosti konania III. ročníka Festivalu židovskej kultúry v Novom Meste nad Váhom sa v Galérii kresleného humoru uskutočnila výstava maliarskych diel pod názvom: Synagógy – kultúrne dedičstvo Slovenska. Ich autorom je známy slovenský umelec, káľnický rodák, maliar, grafik, ilustrátor, autor kresleného humoru a satiry Milan Stano.

Všetky umelcom namaľované synagógy stoja (až na Novomestskú synagógu, ktorú pri príležitosti pripravovanej výstavy namaľoval z dochovaných archívnych materiálov v roku 2023. Zo všetkých, len tri synagógy slúžia svojmu pôvodnému náboženskému účelu (v Bratislave, v Nových Zámkoch a v Košiciach). Niektoré chátrajú, ďalšie boli zrekonštruované a slúžia ako múzeá, galérie, výstavné siene či na iné účely. Architektonicky pôsobivá je aj synagóga v Trenčíne, na ktorej práve prebieha veľká rekonštrukcia financovaná z Nórskeho fondov. Magická stavba aj v minulosti zaujala mnohých umelcov. Vynikajú najmä maľby známych trenčianskych autorov - Jozefa Holoubka, Huga

Grossa, Ľudovíta Bránskeho i Mariána Sučanského, ktorí magické kompozície tejto mestskej architektúry vo svojich dielach viackrát zobrazili.

Keďže ide o stojace stavby navrhované známymi architektmi, charakteristické rôznymi architektonickými slohmi, popri umeleckej hodnote je to aj záslužná súpisná práca.

JOZEF FIZEL /1932 – 1998/

25. výročie úmrtia trenčianskeho sochára

Miesto konania: Galéria kresleného humoru v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: 6.9. – 20.10.2023

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátorka: Ela Porubánová, GMAB v Trenčíne

Výstava bola pripravená spolupráci v Galériou Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne z jej zbierkového fondu, tiež z majetku sochárskej rodiny, ktorej diela na výstavu zapožičala sochárka, dcéra Mária Fizeľová. Aj keď mal trenčiansky sochár Jozef Fizeľ počas svojho života len 2 autorské výstavy, patrí k najosobitejším slovenským sochárom. Svojou monumentálnou i komornou tvorbou sa zásadnou mierou pričinil o rozvoj moderného slovenského sochárstva 2. polovice 20. storočia. Na výstave bolo predstavených 13 sôch a viac ako 30 kresieb, ktoré GMAB získala do svojich zbierok len nedávno, a tak aj novomestská verejnosť ich mohla vidieť len po prvýkrát. Keďže dodnes sa zachovalo viacero sochárskych diel vo verejnom priestore, medzi nimi i dve monumentálne plastiky v Novom Meste nad Váhom, pripomenutie tvorby významného sochára trenčianskeho regiónu prinieslo pre verejnosť ďalšiu pridanú hodnotu.

VEDECKO-VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

V roku 2023 sa pracovníci Galérie Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne venovali príprave jednotlivých výstavných projektov podľa výstavného plánu inštitúcie. V spomínanom období pripravovali výstavy autorom Peter Matejka, Jozef Fizeľ, Ladislav Mednyánszky, Marko Vrzgula . . . Aj tento rok sme poskytli priestor maturitným prácam Škole umeleckého priemyslu. Pracovníci galérie sa tiež venovali príprave odborných tlačových výstupov k výstavám.

EDIČNÁ ČINNOSŤ

VÝSTAVY (pozvánky/plagáty/bannery/sprievodné letáky):

1. Peter Matejka 1913 – 1972 V rozsiahlej súkromnej zbierke Kamila Benetina
2. Jozef Fizeľ – Homage á Jozef Fizeľ
3. Malina/Jahodová/Mikel/Pospíšil
4. INSIDE
5. Richard Müller – Okamihy/Moments
6. Ladislav Mednyánszky – Zreštaurované kresby zo zbierky GMAB
7. Marko Vrzgula – Hladiny Ukrajiny
8. Iveta Tomanová – Parallel Worlds / Súčasné paralely
9. Lucia Horňáková Černayová a Andrea Kaňkovská – Material Flow 3
10. Deň architektúry
11. Laco Kobza – Fotografické metamorfózy

12. Milada Ždrnja – Snivé snovanie
13. Dominik Monček – Svetlo v tme
14. Michal Janiga – Zber pohybu
15. Oldřich Tichý – Cez horizontálu + **katalóg**

Články:

KAM v Trenčíne – všetky výstavy

<https://mytrecin.sme.sk/c/23154017/typy-na-volne-chvile-14-tyzden.html>

<https://tv.zoznam.sk/cl/1003001/2511819/Richard-Muller-vystavuje--Okamihy--v-trencianskej-Galerii-M--A--Bazovskeho>

<https://mytrecin.sme.sk/c/23162866/foto-v-trencine-vystavuju-fotografie-spevaka-richarda-mullera.html>

<https://www.teraz.sk/kultura/galeria-m-a-bazovskeho-v-trencine/699933-clanok.html>

<https://devin.rtvs.sk/clanky/kulturny-dennik/333048/topografia-krajiny-v-galerii-m-a-bazovskeho-v-trencine>

<https://mytrecin.sme.sk/c/23202078/sklo-v-roznych-podobach-premenilo-galeriu-bazovskeho-na-sklene-kralovstvo.html>

<https://www.plan.art/rubriky/kulturny-zber/topografia-krajiny>

<https://www.trencinregion.sk/27673/den-architektury-v-galerii-m-a-bazovskeho>

<https://mytrecin.sme.sk/c/23234597/foto-galeria-milosa-alexandra-bazovskeho-v-trencine-vystavila-diela-viacerych-umelcov.html>

<https://mytrecin.sme.sk/c/23132692/foto-galerie-milosa-alexandra-bazovskeho-v-trencine-oslavuje-54-vyrocie-zalozenia.html>

iné

<https://www.teraz.sk/kultura/galeria-m-a-bazovskeho-v-trencine/699933-clanok.html>

<https://mytrecin.sme.sk/c/23145132/galeria-m-a-bazovskeho-v-trencine-patrila-mode.html>

<https://trecin.standard.sk/377485/leto-v-galerii-otvorili-stylovou-modnou-prehliadkou>

<https://slovensky-vecernik.sk/story/galeria-m-a-bazovskeho-v-trencine-patrila-mode>

<https://www.youtube.com/watch?v=yWwbplooJNk>

<https://zsvelkomoravska.edupage.org/news/?gtid=3072#>

https://kamdomesta.sk/milada-zdrnja-snive-snovanie_12650672

rozhlas

<https://reginazapad.rtvs.sk/clanky/z-regionu/340868/galeria-m-a-bazovskeho-v-trencine>

<https://reginazapad.rtvs.sk/clanky/kultura-a-hudba/325203/galeria-bazovskeho-vystavuje-zrestaurovane-diela-ladislava-mednanskeho>

SPRIEVODNÉ PODUJATIA január – december 2023	Počet	Počet návštevníkov
<i>Lektorské sprievody</i>	21	293
<i>Prehliadky výstav s tvorivými dielňami pre školy (MŠ, ZŠ a špeciálne školy)</i>	94	1839
<i>Ateliér pre seniorov</i>	19	277
<i>Večerný ateliér pre dospelých</i>	16	153
<i>Galerkovo</i>	17	256
<i>Sobotný ateliér</i>	4	153
<i>Zoomovanie</i>	2	9
<i>Pracovné listy Bazovský</i>	1	22
<i>Letná škola umenia</i>	3	49
<i>Stretnutie s . . .</i>	2	37
<i>Noc múzeí a galérií</i>	1	404
<i>Máme narodeniny</i>	1	300
<i>Módna prehliadka</i>	2	471
<i>FestArt</i>	1	43
<i>Fotopondelok</i>	2	40
<i>Bez rozdielov</i>	3	115
<i>Koncert, divadlo</i>	6	298
<i>Vernisáž</i>	10	1250
<i>Deň architektúry</i>	1	40
SPOLU	206	6 049

**KULTÚRNO-
VZDELÁVACIA
ČINNOSŤ**

Kultúrno-vzdelávacia činnosť patrí medzi dôležité aktivity Galérie Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne. Jej poslaním je pomáhať pri vytváraní a skvalitňovaní vzťahu verejnosti k výtvarnému umeniu a kultúrnemu dedičstvu. Posilňuje tiež spoluprácu galérie s verejnosťou a školami. Prostredníctvom rôznych podujatí sa usiluje sprostredkovať moderné a súčasné umenie návštevníkom, aby lepšie a efektívnejšie porozumeli jeho odkazom. Výtvarné umenie sa tak priblíži všetkým generáciám a stane sa im atraktívnejším.

Aj v roku 2023 pokračovali tvorivé i vzdelávacie podujatia pre deti materských a základných škôl, či študentov stredných škôl. Veľkej obľube sa naďalej tešia teraz už tradičné tvorivé stretnutia pre dospelých a seniorov. Pokračujeme v organizovaní hravých tvorivých dielní pre deti a ich mamičky na materskej dovolenke – „Galerkovo“, kde sa malé deti neraz po prvýkrát stretávajú s výtvarným umením. Majú tu možnosť spoznávať tajomstvá farieb i tvarov. Osvojujú si základy kreslenia, maľovania, či modelovania. Už zaužívanou aktivitou, ktorú pripravila galerijná pedagogička v spolupráci s kurátorkami galérie, je realizácia cyklu „Stretnutie s...“. V rámci tohto podujatia sa majú možnosť návštevníci galérie stretnúť na komentovanej prehliadke výstavou priamo s autormi. Celkovo sa v rámci kultúrno-vzdelávacej činnosti uskutočnilo dovedna **206 aktivít**, ktoré navštívilo **6 049 návštevníkov**. Pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí a galérií sa v tomto roku po devätnásty krát uskutočnilo podujatie s názvom Noc múzeí a galérií (13. 5. 2023).

PODUJATIA

Máme narodeniny

Oblúbené podujatie, ktorým si pripomíname výročie založenia galérie. Galéria oslávila 54. výročie založenia a pri tejto príležitosti sme pre návštevníkov pripravili okrem prehliadok výstav a stálych expozícií aj zaujímavý výtvarný sprievodný program.

Noc múzeí a galérií

Pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí a galérií (18.5. – Medzinárodný deň múzeí a galérií) sa v tomto roku uskutočnilo podujatie s názvom Noc múzeí a galérií (13.5.2023). Galéria Bazovského sa pri organizovaní tohto podujatia spojila s ďalšími inštitúciami v meste, aby tak priniesli návštevníkom neopakovateľné podujatia, ktoré každoročne pritiahnu do centra mesta množstvo návštevníkov. Počas Noci múzeí a galérií prišlo do Galérie M. A. Bazovského spolu 404 návštevníkov.

MDŽ

Módna prehliadka študentov Školy umeleckého priemyslu v Trenčíne pri príležitosti medzinárodného dňa žien.

Ateliér pre seniorov

Tento oblúbený program je orientovaný na všetkých skôr narodených priaznivcov výtvarného umenia. Návštevníci ateliéru sa na jednotlivých stretnutiach bližšie venujú rôznym výtvarným technikám, oboznamujú sa so základnými výtvarnými postupmi, farbou, tvarom a materiálom. Mnoho z nich sa snaží o aktívne trávenie voľného času a tak stretnutie v galérii je pre nich vhodným spôsobom jeho naplnenia. Je spojením tvorivej činnosti s vytváraním a utužovaním medziludských kontaktov, potrebných pre optimálny psychosociálny rozvoj osobnosti v pokročilom veku.

Večerný ateliér pre dospelých

Projekt je určený pracujúcim, ktorí si chcú oddýchnuť pri tvorivých aktivitách. Pre mnohých návštevníkov je stretnutie s umením v galérii istým druhom relaxu, cibrením ich talentu, či jednoducho aktívnym využitím voľného času. Stretnutia sú situované do podvečerných hodín, kedy si už aj pracujúci môžu nájsť chvíľu na tvorivé dotyky s výtvarným umením. Obsahom stretnutí je základné oboznamovanie sa s jednotlivými výtvarnými technikami, tradičnými i netradičnými výtvarnými materiálmi. Mnohokrát je práca inšpirovaná vystavenými umeleckými dielami, na základe, ktorých sa návštevníci tvorivých stretnutí inšpirujú k novým pohľadom na spracovávané témy.

Galerkovo

Veselé tvorivé stretnutie pre deti od 18 mesiacov do 5 rokov a ich rodičov. Deti sa hravým a zábavným spôsobom oboznamujú s výtvarným umením. Učia sa pracovať s farbou, tvarom a rôznymi materiálmi. Aktivita je určená pre najmenšie deti, ktoré tvoria spolu so svojimi rodičmi. Pri realizácii sa snažíme pracovať s netradičnými výtvarnými materiálmi a technikami, ktoré sú pre deti nové a zaujímavé. Návštevníci na jednotlivých stretnutiach odhaľujú vždy niečo nové zo sveta výtvarného umenia. Veľký prínos pre deti má aj samotná práca v kolektíve, ktorá v nich rozvíja elementárne sociálne zručnosti.

STRETNUTIE S ...

Stretnutie s vystavujúcimi umelcami a ich kurátormi. Prehliadka výstavy prepojená s workshopom pre dospelých. Chcete vedieť príbeh diela od samotného autora? Príďte nazrieť do umelcovho sveta a tvoriť pod jeho vedením.

Bez rozdielov

Iniciatíva projektu Bez rozdielov má za cieľ začleniť deti na spektre autizmu a ich rodiny do tvorivých aktivít galérie. Vytvoriť im jedinečné prostredie prispôbené ich potrebám a zároveň zvýšiť povedomie o autizme.

PROPAGAČNÁ A PREZENTAČNÁ ČINNOSŤ

Propagačná činnosť galérie je veľmi dôležitou súčasťou jej fungovania. Cieľom je priblížiť aktivity galérie smerom k návštevníkom. Vďaka partnerom Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne vydáva tlačené propagačné materiály, ktoré zviditeľňujú galériu. Dôležitá oblasť propagácie galérie je práca s verejnosťou a médiami. Ako informačné kanály sa používajú tlačené pozvánky na pripravované výstavy. Ďalším informačným kanálom je internet. Galéria aktívne využíva na svoju propagáciu mailovú korešpondenciu, vytváranie mailing listov, rozposielanie noviniek priamo z webovej stránky alebo propagáciu cez sociálne siete (Facebook/Instagram/Google+).

Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne si je vedomá potreby aktívnej spolupráce s printovými i elektronickými médiami, ktoré sú do značnej miery nositeľmi informácií, vytvárajú a ovplyvňujú vývoj verejnej mienky. Preto aj naďalej spolupracujeme s regionálnymi televíziami (Západoslovenská televízia, TV Považie, Trenčiansky terajšok) a denníkmi (MY – Trenčianske noviny, mestské noviny INFO) a internetovými televíziami (Square TV).

BUDOVANIE KNIŽNIČNÉHO FONDU

Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne spolu s ostatnými kultúrnymi inštitúciami, ktorých zriaďovateľom je Trenčiansky samosprávny kraj, prešla od konca roku 2008 na jednotný knižničný informačný systém. Po revízii knižnice ku dňu 31.12.2023 predstavuje knižničný fond galérie spolu **4 358 zväzkov**. Počas prvého polroka 2023 pribudlo do knižného fondu galérie 42 kníh s finančnou podporou Fondu na podporu umenia.

NÁVŠTEVNOSŤ

Počet návštevníkov Galérie Miloša Alexandra Bazovského je sledovaný počítačovým systémom evidencie návštevníkov na recepcii galérie. Tento spôsob zaručuje presnú evidenciu platiacich i neplatiacich návštevníkov. Návštevnosť výstav realizovaných mimo sídla galérie vykazuje inštitúcia, v ktorej bola výstava nainštalovaná. Počet návštevníkov v priestoroch Galérie Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne v období od 1. januára do 31. decembra 2023 je zaznamenaný v tabuľke:

Návštevnosť Galérie Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne v roku 2023	
Zrealizované podujatia:	Počet
Stále expozície	3
Krátkodobé výstavy	18
Kultúrno-vzdelávacie podujatia	206
Návštevnosť podujatí:	Počet
Kultúrno-vzdelávacie podujatia	6 049
Spolu návštevnosť k 31.12.2023:	10 862
Z toho neplatiaci návštevníci:	6 616
Tržba zo vstupného k 31.12.2023:	10 268 €
Tržba z katalógov	704,80 €
Celková tržba :	14 082,88 €

Medzi neplatiacich návštevníkov sa zaraďujú:

- tí, ktorým vedenie galérie umožňuje prehliadky výstav z dôvodu reprezentácie mesta alebo Trenčianskeho samosprávneho kraja (zahraničné delegácie, hostia z rôznych inštitúcií a spoločností)
- na požiadanie z dôvodov sociálnych
- účastníci slávnostných otvorení výstav a návštevníci koncertov usporiadaných v galérii inými kultúrnymi inštitúciami, návštevníci počas „Noci múzeí a galérií“, kedy bol bezplatný vstup do galérie pre návštevníkov, ktorí zaplatili vstupné v niektorej z partnerských organizácií
- vybrané sprievodné podujatia pre verejnosť
- účastníci podujatí organizovaných pre deti materských škôl
- študenti umeleckých škôl
- pedagogický dozor žiakov alebo študentov pri návšteve galérie, rodičia na akciách pripravených pre deti v galérii
- vojnoví veteráni

ROZBOR ČINNOSTI
GALÉRIE
MILOŠA ALEXANDRA BAZOVSKÉHO
V TRENČÍNE

FINANČNÁ ČASŤ
ROK 2023

ROZPOČET 2023

V roku 2023 sa zostavoval rozpočet príjmov a výdavkov.

	Rozpočet schválený	Rozpočet po úpravách	Skutočnosť
Príjmy spolu	395 559,00	744 044,00	610 815,54
z toho:			
2xx nedaňové príjmy		16 392,00	16 390,63
3xx granty a transfery	395 559,00	702 215,00	568 987,95
v tom:			
311 - bežný transfer mimo VS		2 250,00	2 250,00
312 - bežný transfer TSK	395 559,00	395 583,00	392 108,85
312 - bežný transfer (FPU, TN Mesto, IROP, ...		19 919,00	9 786,87
		86	
322 - kapitálový transfer, TSK		719,00	70 258,05
322 - kapitálový transfer (FPU, IROP, MKSR		197 744,00	94 584,18
4xx - príjmy z transferov	-	25 437,00	25 436,96
v tom:			
453 - zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov, ZF 46		20 937,00	20 936,96
453 - zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov, ZF 131x		4 500,00	4 500,00
Výdavky spolu	395 559,00	744 044,00	550 444,81
z toho:			
A. Bežné výdavky (600)	395 559,00	457 706,00	396 954,35
v tom:			
A1. 610 Mzdy, platy, služ. príjmy	203 754,00	203 754,00	200 329,07
A2 620 Poistné a prís.p.do DDS	77 426,00	77 426,00	73 870,28
A3 630 Tovary a služby	111 579,00	173 726,00	121 085,85
v tom:			
631 Cestovné	1 500,00	1 500,00	1 230,21
632 Energie, voda a komunikácie	35 839,00	35 839,00	29 069,29
633 Materiál	17 740,00	52 684,00	36 209,12
634 Dopravné	4 100,00	3 292,00	3 209,64
635 Rutinná a štandardná údržba	12 000,00	15 500,00	8 810,37
636 Nájomné za prenájom			
637 Služby	40 400,00	64 911,00	42 557,22
A4 640 Transfery jednotlivcom a zikovým právnickým osobám	2 800,00	2 800,00	1 669,15
B. Kapitálové výdavky (700)	-	286 338,00	153 490,46
v tom:			

B1. Obstaranie kapitálových aktív	-	286 338,00	153 490,46
-----------------------------------	---	------------	------------

Kapitálové výdavky v roku 2023:

1. Nákup schodolezu **2 520,00 €** (IROP- Modernizácia GMAB)
2. Rekonštrukcia sociálnych zariadení
a sanitárne vybavenie **68 874,46€**(IROP–Modernizácia GMAB)
3. Klimatizácia do priestorov galérie **69 444,00€**(IROP–Modernizácia GMAB)
4. Nákup umeleckých diel
do zbierkového fondu GMAB **800,00 €** (ZF 46-vlasné zdroje)
5. Projektová dokumentácia Európske
hlavné mesto kultúry 2026 – Geometrické zameranie,
a vyhotovenie dokumentácie skutočného stavu budovy Galérie Miloša Alexandra
Bazovského v Trenčíne. **8 912,00 €** (MKSR – Obnovme si svoj dom)
6. Projektová dokumentácia Európske
hlavné mesto kultúry 2026 - Prieskum a posúdenie zavlhnutia murív objektu Galérie
Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne **2 940,00 €** (ZF 41 – TSK)

Spolu: 153 490,46 €

ROZPIS NÁKLADOV A VÝNOSOV K 31.12.2023

Náklady spolu	Náklady spolu 437 382,80	z toho na kultúrne aktivity 63 930,96
501 - Všeobecný materiál	35 196,49	9 739,57
pohonné látky	1 170,62	1 170,62
čistiaci materiál	760,19	
kancelársky materiál	565,29	
drobný hmot.majetok	21 977,42	
knihy, časopisy, noviny	1 500,74	1 500,74
propagačný materiál - katalogy	117,34	117,34
propagačný materiál - plagáty	14,48	14,48
pohľadnice, magnetky, ...	51,66	51,66
výtvarný materiál	3 183,68	1 311,11
všeobecný materiál	4 750,70	4 750,70
kvety	209,63	209,63
inštalačný materiál	55,95	55,95
fotografie, exponáty	40,25	40,25
elektromateriál	49,40	

materiál do dielne	160,91	160,91
tonery	356,18	356,18
výpočtová technika	11,80	
propagačný materiál		
servis, opravy a údržba auta	159,00	
ochranné pracovné pomôcky	61,25	
502- Energie	27 092,33	27 092,33
elektrická energia	5 394,32	5 394,32
vodné	231,01	231,01
zemný plyn	21 467,00	21 467,00
504 - Predaný tovar	71,50	71,50
511 - Opravy a udržiavanie	10 110,97	7 400,00
budov a zariadení	3 900,00	3 900,00
dopravných prostriedkov	1 300,60	
ostatné	4 910,37	3 500,00
512 - Cestovné	1 230,21	1 230,21
tuzemské	481,74	481,74
zahraničné	748,47	748,47
513 - Reprezentačné	1 262,37	1 262,37
518 - Ostatné služby	22 795,50	16 075,04
poštovné	316,70	316,70
telekomunikácie	784,07	784,07
stočné	1 244,59	
školenia, semináre	231,70	
revízie	3 745,65	
ostatné služby	11 273,89	11 273,89
ochranná služba	254,31	
BOZP+výkon zodpov. osoby	1 090,21	
renovácia tonerov	1 729,88	1 729,88
prevozy diel	336,00	336,00
pranie, čistenie prádla	337,30	337,30
cestovné poistenie	7,20	7,20
údržba auta	154,00	
tlačiarenské služby - tlač katalogu	1 290,00	1 290,00
521 - Mzdové náklady	205 943,94	-
mzdy	202 973,26	
dohody	2 970,68	
524 - Záonné sociálne poistenie	71 060,76	
527 - Záonné sociálne náklady	17 002,14	-
tvorba sociálneho fondu	2 702,25	
ochranné a osobné prac.pomôcky	36,40	
príspevok na stravu	12 770,34	
ostatné zák.soc.poistenie	24,00	

nemocenské dávky	1 469,15	
532 - Daň z nehnuteľnosti	25,74	
538 - Ostatné dane a poplatky	474,86	60,00
dialničná známka	60,00	60,00
komunálny odpad	303,38	
RTVS	111,48	
osatatné pokuty		
548 - Ostat.náklady na prev.činnosť	999,94	999,94
členský príspevok Rade Galérii	200,00	200,00
nákup umeleckých diel	800,00	800,00
551 - Odpisy	39 214,97	
568 - Ostatné finančné náklady	193,62	
591 - Splatná daň z príjmov	466,51	
525 - Ostat.soc.poistenie- III.pilier	3 841,10	
528 - Ostat.soc.náklady	399,85	-
príspevok na rekreáciu	399,85	
Výnosy spolu	429 529,15	24 184,88
602 - Tržby z predaja služieb	10 268,00	10 268,00
vstupné	10 268,00	10 268,00
604 - Tržby za predaný tovar	704,80	704,80
katalogy	704,80	704,80
648 - Ostatné výnosy z prev. činn.	5 417,83	3 110,08
nájom priestorov, fotenie	3 110,08	3 110,08
preplatky na energiách	2 307,75	
653 - Zúčtovanie ostat. rezerv		
662 - Úroky		
691 - Výnosy z BT obce alebo VUC	364 321,71	
692 - Výnosy z KT obce alebo VUC	32 791,89	
693 - Výnosy samospr.z BT zo ŠR	7 852,00	7 852,00
694 - Výnosy samospr.z KT zo ŠR	5 872,40	
697 - Výnosy samospr. Z BT od subjektov mimo VS	2 250,00	2 250,00
698 - Výnosy samospr. Z KT od subjektov mimo VS	50,52	

Náklady: 437 382,80 €

Výnosy: 429 529,15 €

Výsledok hospodárenia: - 7 853,65 €

ZAMESTNANCI A MZDOVÉ PROSTRIEDKY

	Rozpočet v €	Rozpočet v € po úprave	Čerpanie v €
Mzdové náklady	203 754,00	203 754,00	202 973,26
Mzdové náklady spolu			202 973,26
z toho :			
- tarifné platy			125 638,53
- náhrady mzdy (lekár + dovolenka)			22 827,09
- osobný príplatok			34 926,97
- príplatok za riadenie, prípl. za soboty, nedele			4 213,67
- odmeny za plnenie			15 367,00
Počet zamestnancov k poslednému dňu 31.12.2023 bol 14 osôb z toho 3 muži.			
Priemerná mzda k 31.12.2023 na jedného zamestnanca			1 230,14 €

SOCIÁLNY FOND

Mzdový fond vo výške: 203 754 ,00 €

Tvorba vo výške 1,50 % zo mzdového fondu

Stav k 1. 1. 2023	142,66 €
z toho :	
- 1,50 % prídél z miezd	2 702,25 €
- čerpanie	
	2 650,85 €
z toho :	
- príspevok na stravovanie	2 650,85 €

Stav k 31.12.2023 194,06 € (účet 472)
Stav k 31.12.2023 na bankovom účte 210,92€ (účet 221)

Rozdiel: 16,86 € (predpis tvorby SF za 12/23 = 203,64 € mínus predpis príspevku na stravu zo SF 02/24 vo výške 220,50 €)

NÁKLADY A VÝNOSY NA JEDNOTLIVÉ VÝSTAVY

1.

Maliar Peter Matejka (1913-1972)

v rozsiahlej súkromnej zbierke Kamila Benetina

09.február – 15. apríl 2023

Homage á Jozef Fisel

09.február – 15. apríl 2023

Malina Johodová a Mikel Pospíšil/Výstava pedagógov

09.február – 15. apríl 2023

Náklady spolu v €: 229,79

V tom:

Občerstvenie na vernisáž 229,79

2.

Inside

16.marec – 20. máj 2023

Náklady spolu v €: 15,48

V tom:

Občerstvenie na vernisáž 15,48

3.

Richard Müller/Okamihy/Moments

27.apríl – 08. júl 2023

Marko Vrzgula/Hladiny ukrajiny

27.apríl – 08. júl 2023

Ladislav Mednyanszky

27.apríl – 20. máj 2023

Náklady spolu v €: 27,20

V tom:

Cestovné 27,20

4.

Iveta Tomanová/Parallel worlds-súčasné paralely

20.jún – 08. júl 2023

Náklady spolu v €: 198,20

V tom:

Cestovné 6,80

Kvety na vernisáž 40,00

Občerstvenie na vernisáž 151,40

5.

Topografia krajiny

20. júl – 09. september 2023

Náklady spolu v €: 115,76

Občerstvenie na vernisáž 115,76

V tom:

6.

Laco Kobza/Fotografické metamorfózy

19. október – 10. december 2023

Dominik Monček/Svetlo v tme

19. október – 10. február 2024

Milad Ždrja

19. október – 02. december 2023

Náklady spolu v €: 144,46

Občerstvenie na vernisáž 82,46

Kvety na vernisáž 62,00

V tom:

7.

Oldřich Tichý/Cez horizontálu

14. december – 10. február 2024

Michal Janiga/Zber pohybu

14. december – 10. február 2024

Náklady spolu v €: 416,29

V tom:

Občerstvenie na vernisáž 135,82

Cestnové náklady na dovoz diel 253,47

Kvety na vernisáž 27,00

Náklady na sprievodné podujatia v roku 2023:

Lektorské sprievody

Prehliadky výstav s tvorivými dielňami pre školy

Ateliér pre seniorov

Večerný ateliér pre dospelých

Galerkovo

Sobotný ateliér

Pracovné listy M. A. Bazovského

ZOOMovanie

Letná škola umenia

Stretnutie s....

Leto v galérii

DOD TSK

Vianoce v galérii

Ukrajinská výšivka

Máme narodeniny

Noc múzeí a galérií

Fest Art Trnčín 2023

Módna prehliadka

Fotopondelok

Bez rozdielov

Koncert, divadlo

Deň architektúry

Náklady na výstavy a podujatia: 5 269,75 €

Výnosy zo vstupného na výstavy: 10 268,00 €

Tržba z predaja katalógov: 704,80 €

Tržby z prenájmu priestorov: 3 110,08 €

VÝSTAVY MIMO SÍDLA GALÉRIE

1. Vysoké Tatry – slovenské veľhory v štyroch ročných obdobiach v súkromnej zbierke Jána Simkaniča

Miesto konania: MsKS – Galéria Petra Matejku v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: **24.02. – 06.04.2023**

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátori: PaedDr. Ela Porubánová, Galéria M.A.B. v Trenčíne

Náklady spolu v €: 6,00

V tom:

Cestovné 6,00

2. Ingrid Zámečníková a Achilleas Skoudos – žiť z vlastného prameňa

M Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Trvanie výstavy: **13.04.-24.05.2023**

Kurátorka výstavy: Ela Porubánová

Miesto konania: MsKS – Galéria Petra Matejku v Novom Meste nad Váhom

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátorka: **PaedDr.** Elena Porubánová a GMAB v Trenčíne

Náklady spolu v €: 9,80

V tom:

Cestovné 9,80

3. Ján Hubinský/Mistifissimo/Rakoľubský Lunochod

Miesto konania: Galéria kresleného humoru v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: **21.04.-22.05.2023**

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátori: PaedDr. Ela Porubánová, Galéria M.A.B. v Trenčíne

Náklady spolu v €: 15,80

V tom:

Cestovné 15,80

4. Peter Matejka/25 malieb a kresliet v stálej expozícii Galérie Petra Matejku v MsKS v Novom Meste nad Váhom

Miesto konania: MsKS – Galéria Petra Matejku v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: **01.06.-29.12.2023**

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátori: PaedR. Ela Porubánová, Galéria M.A.B. v Trenčíne

Náklady spolu v €: **15,80**

V tom:

Cestovné 15,80

5. Milan Stano/Synagógy – kultúrne dedičstvo Slovenska

Miesto konania: Galéria kreslného humoru v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: **16.06.-31.08.2023**

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátori: PaedR. Ela Porubánová, Galéria M.A.B. v Trenčíne

Náklady spolu v €: **3,00**

V tom:

Cestovné 3,00

6. Jana Malotová/krajinami, snami, spomienkami

Miesto konania: MsKS – Galéria Petra Matejku v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: **02.06.-31.08.2023**

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátori: PaedR. Ela Porubánová, Galéria M.A.B. v Trenčíne

Náklady spolu v €: **0,00**

V tom:

Cestovné 0,00

7. Jozef Fazel/1932-1998

Miesto konania: MsKS – Galéria Petra Matejku v Novom Meste nad Váhom

Trvanie výstavy: **06.09.-20.10.2023**

Spolupráca: Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Kurátori: Paed. Ela Porubánová, Galéria M.A.B. v Trenčíne

Náklady spolu v €: 13,30

V tom:

Cestovné 13,30

Náklady spolu: 63,70 €

GRANTY ZÍSKANÉ K 31.12.2023

<u>1.Fond na podporu umenia</u>	(bežné výdavky)	(kapitálové výdavky)
1. Oldřich Tichý /obrazy – katalóg	2 000,00 €	
2. Akvizícia knižnice galérie	1 000,00 €	
3. Akvizícia Robo Kočan		5 600,00€
4. Akvizícia Palo Macho		7 500,00 €
5. Konzervovanie a ošetrovanie diel zo zbierky GMAB	4 600,00 €	

Spolu: 7 600,00 € 13 100,00 €

<u>2.Mesto Trenčín</u>	(bežné výdavky)
1. Škola a galéria	700,00 €
2. Zelená galéria	652,00 €

Spolu: 1 352,00 €

<u>3.Ministerstvo kultúry SR</u>	(bežné výdavky)	(kapitálové výdavky)
1. Obnovme si svoj dom	0,00 €	12 000,00€
Spolu:	0,00 €	12 000,00 €

<u>4.Nadácia SPP</u>	(bežné výdavky)	(kapitálové výdavky)
1. Leto v galérii	2 250,00 €	0,00 €
Spolu:	2 250,00 €	

Finančné prostriedky získané z grantov za rok 2023 predstavujú sumu 36 302,00 €.

PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne v roku 2023 popri svojej hlavnej činnosti nevykonávala žiadnu podnikateľskú činnosť.

Vypracoval/a: Ing. Jana Bielová
Dňa: 15.02.2024

Schválil/a: _____
Mgr. art. Barbora Petříková
riaditeľka